

PLUSTAAK

WERKBOEK 5/6

ANTWOORDEN

REKENEN

GEVARIIEERDE OPDRACHTEN
VOOR REKENEN EN WISKUNDE

Beste meisjes en jongens,

Met dit boekje kun je de opgaven die je gemaakt hebt zelf nakijken.

Schrik niet als je af en toe wat fouten hebt gemaakt.

De opgaven zijn best lastig!

En... van je fouten kun je ook iets leren.

Kijk daarom altijd wat je fout hebt gedaan.

Je kunt de foute antwoorden verbeteren.

Maar je kunt ook proberen

de opgave later nog eens te maken.

Grote kans dat het dan wel lukt!

Soms zijn er meer antwoorden mogelijk.

Dan kun je de meester of juf even vragen je antwoorden te controleren.

Succes!

DELUBAS

Educatieve Uitgeverij

van Ostadeplein 8

5151 SW Drunen

Tel: (0416) 38 04 82

Fax: (0416) 32 26 47

www.delubas.nl

auteurs:

werkgroep o.l.v. Dick Loeve

illustraties:

Jos Thommassen

vormgeving:

Carla Gerritzen BNO

ISBN 90 5300 006 2

Copyright © DELUBAS Educatieve Uitgeverij

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen, of enig andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Post tarieven

brieven

0 - 20 gram	€ 0,40
20 - 50 gram	€ 0,80
50 - 100 gram	€ 1,20
100 - 250 gram	€ 1,60
250 - 500 gram	€ 2,50

pakketten

0 - 1 kg	€ 3,50
1 - 5 kg	€ 4,20
5 - 10 kg	€ 5,50

Hiernaast zie je hoeveel je moet betalen als je een brief of een pakje wilt versturen.

Hoe zwaarder een pakje, hoe meer je moet betalen.

Teken nr. 14 er zelf bij.

Kijk naar de tarieven van de Post en vul in hoe zwaar de brieven en pakjes mogen wegen.

nr.	mag wegen		
1	tussen	0	en 20 gram
2	tussen	20	en 50 gram
3	tussen	100	en 250 gram
4	tussen	50	en 100 gram
5	tussen	50	en 100 gram
6	tussen	100	en 250 gram
7	tussen	250	en 500 gram

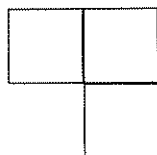
nr.	mag wegen		
8	tussen	100	en 250 gram
9	tussen	1000	en 5000 gram
10	tussen	5000	en 10.000 gram
11	tussen	1000	en 5000 gram
12	tussen	5000	en 10.000 gram
13	tussen	0	en 1000 gram
14	tussen		en gram

Voor welke brieven en pakjes wordt teveel port betaald? 3, 5, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13

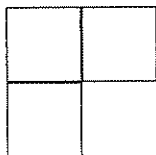
Met 3 hokjes kun je 2 verschillende figuren tekenen.

en

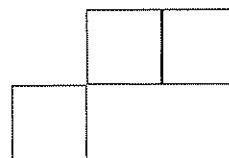

,

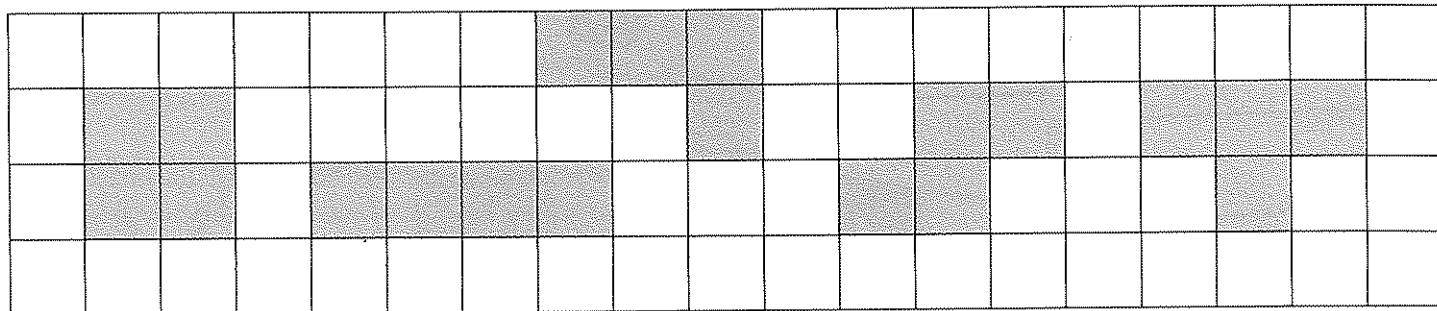

Deze is hetzelfde.

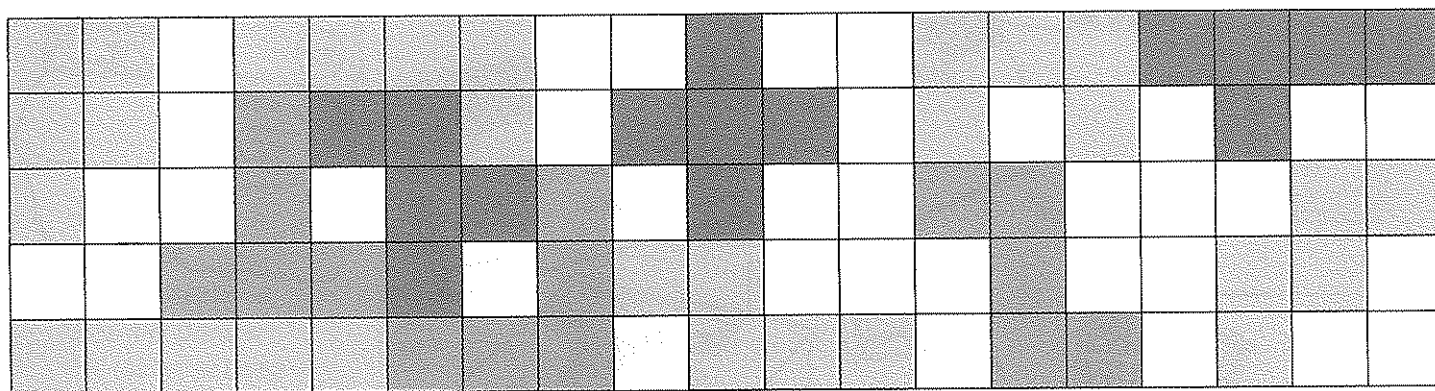
Zo mag het niet.

Hoeveel verschillende figuren kun je tekenen als je 4 hokjes gebruikt? Teken ze allemaal. Let op, ze moeten echt heel anders zijn.

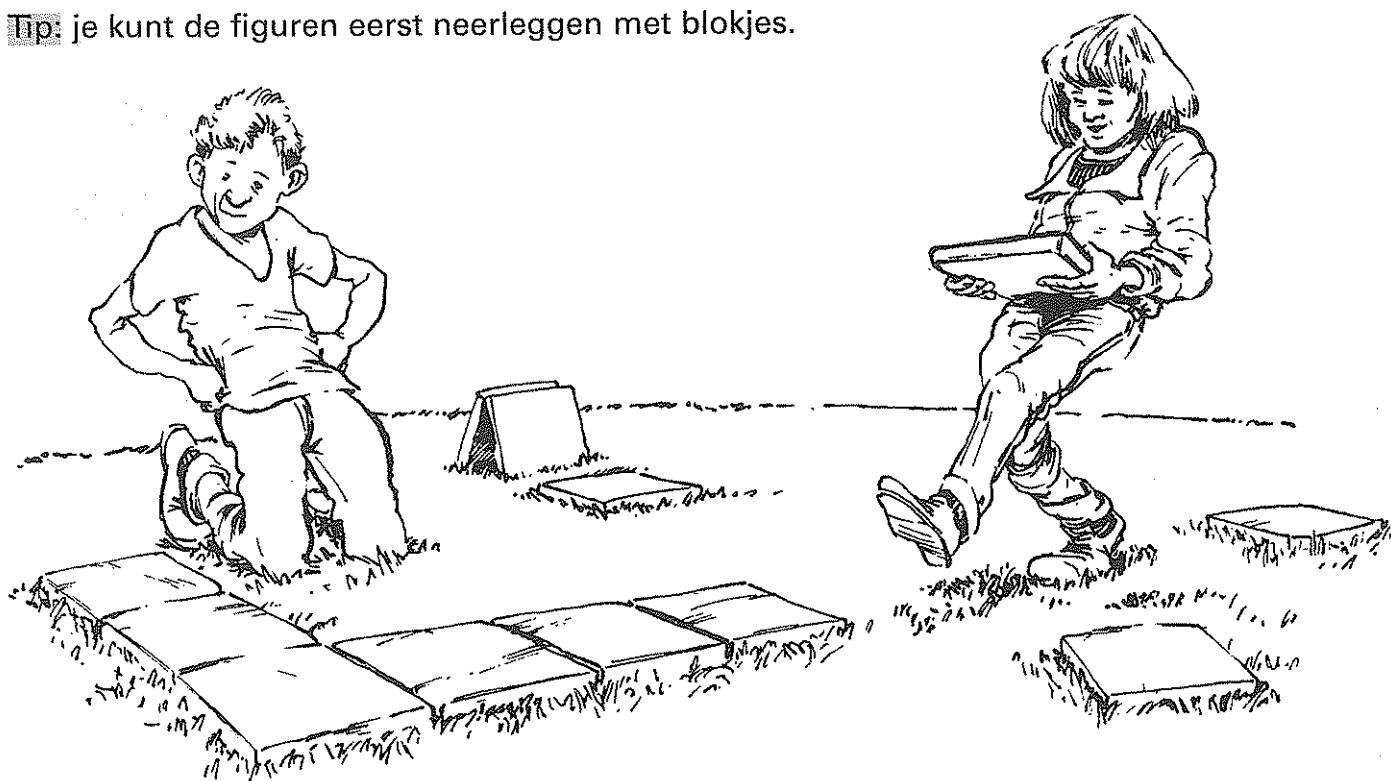

Teken ook alle figuren die je kunt maken met 5 hokjes.

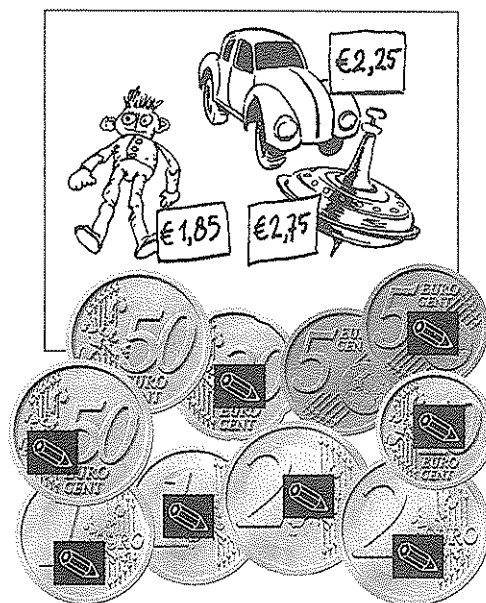
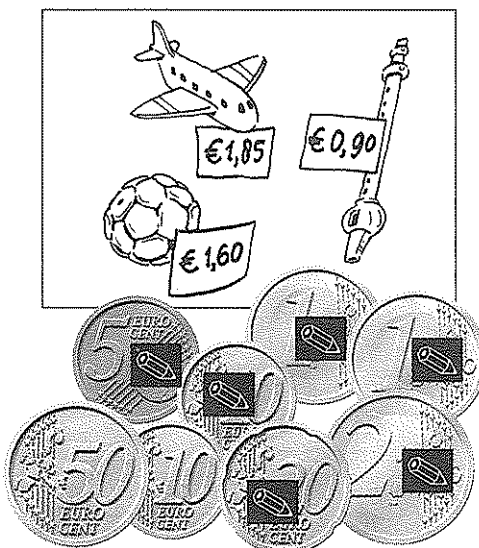
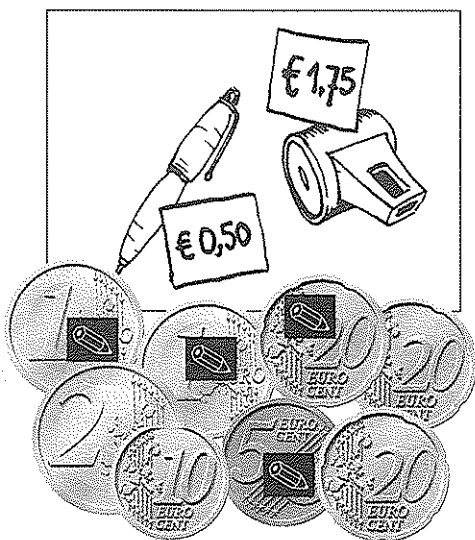

Hoeveel figuren zou je met 6 hokjes kunnen maken? 42.

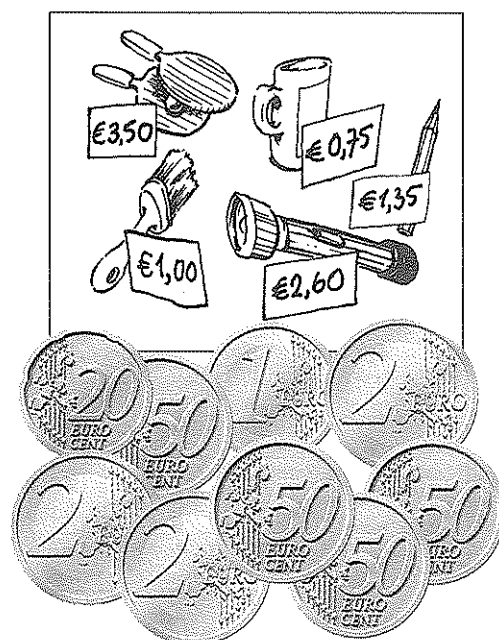
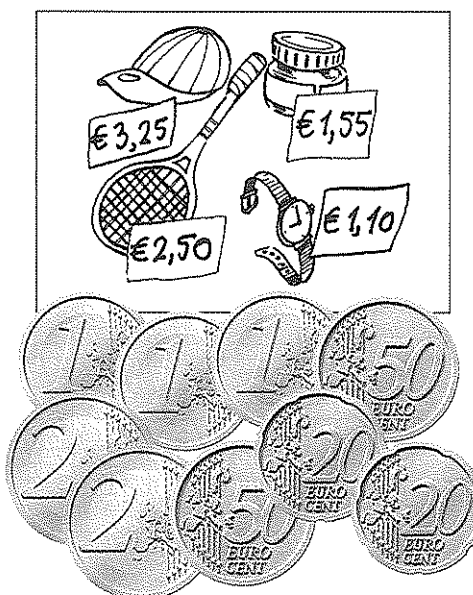
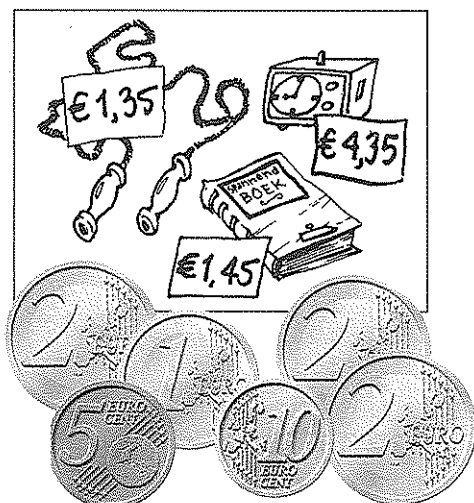
Tip: je kunt de figuren eerst neerleggen met blokjes.

Je koopt iets op de kindermarkt.
Kleur de munten waarmee je gepast betaalt.

Welke munten heb je nog meer nodig? Teken ze erbij.

Let op: het kan ook anders!

Maak er zelf nog twee.

Wat koop je?

Teken de munten

--	--

Wat koop je?

Teken de munten

--	--

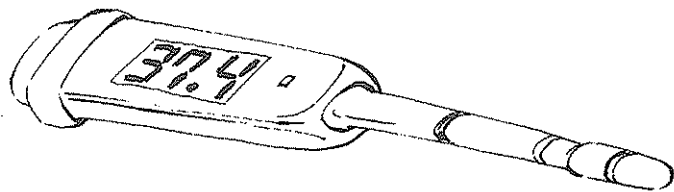
Tip: je kunt geld gebruiken om de opdrachten uit te rekenen.

Met een koortsthermometer meet je de temperatuur van je lichaam.

Deze thermometer geeft 37,4°C aan. 37,4 graden noem je dat.

In de tabel zie je de temperatuur van Natasja.

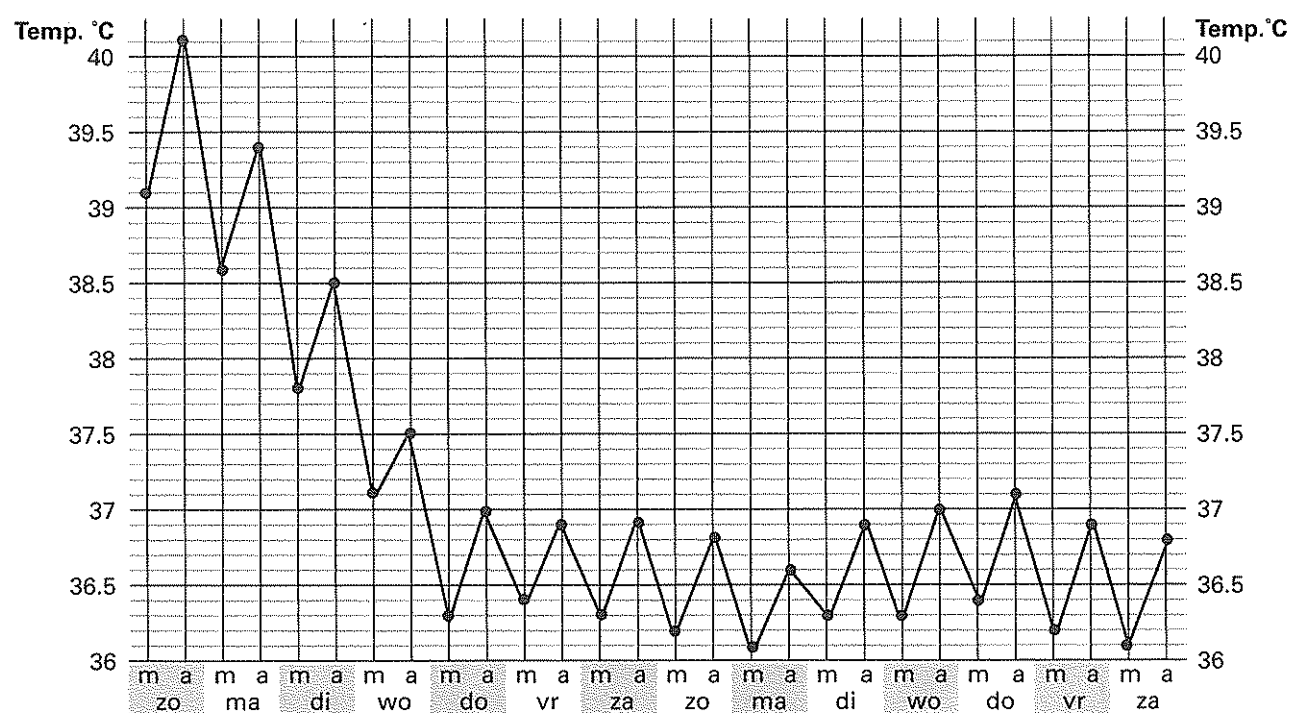
Maak van de tabel een grafiek.

Temperatuur tabel

dagen	week 1		week 2	
	morgen	avond	morgen	avond
zondag	39.1	40.1	36.2	36.8
maandag	38.6	39.4	36.1	36.6
dinsdag	37.8	38.5	36.3	36.9
woensdag	37.1	37.5	36.3	37.0
donderdag	36.3	37.0	36.4	37.1
vrijdag	36.4	36.9	36.2	36.9
zaterdag	36.3	36.9	36.1	36.8

Temperatuur grafiek

Als je koorts hebt is je temperatuur hoger dan normaal.

Op welke dagen had Natasja koorts?

Van zondag tot donderdag.

Wat is de hoogste temperatuur die ze had?

40.1 graden.

Wat is voor Natasja een normale temperatuur?

± 36.5 graden.

Kijk eens naar de temperatuur die 's morgens gemeten werd en die

's avonds gemeten werd. Wat valt je op?

's Avonds is de temperatuur altijd iets hoger.

Op welke dag was het verschil tussen de temperatuur 's morgens en

's avonds het grootst?

zondag week 1.

Hoe groot was het verschil?

1 graad.

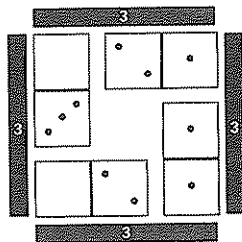
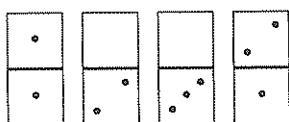
Vul de tabel in. (Je kunt ook schatten.)

	buiten	in het lokaal	jouw temperatuur
temperatuur			

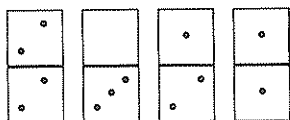

Teken het juiste aantal stippen op de stenen.
Zorg ervoor dat je aan elke kant evenveel stippen hebt.

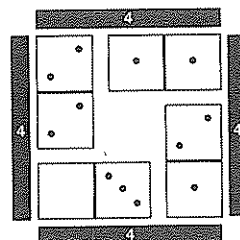
Een voorbeeld:

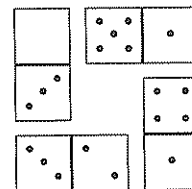
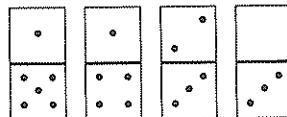
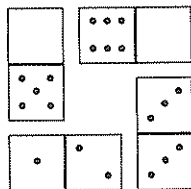
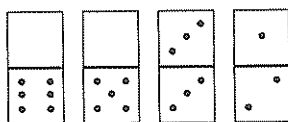
3 stippen aan elke kant.

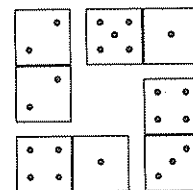
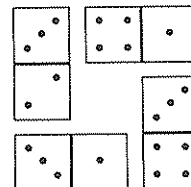
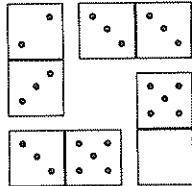
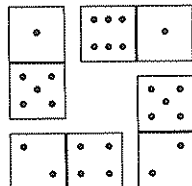
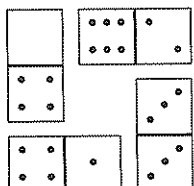
Teken deze stenen zo in het vierkant, dat je aan elke kant 4 stippen hebt.

Nu bij elk vierkant 6 stippen aan elke kant.

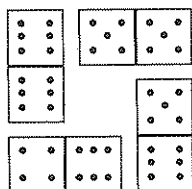
Maak zo veel mogelijk vierkanten met 8 stippen aan elke kant. Maak elk vierkant anders. Per vierkant mag je eenzelfde steen maar één keer gebruiken.

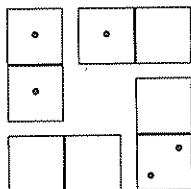
Er zijn nog meer mogelijkheden. Let op: zijn alle stenen per vierkant verschillend?

Maak twee vierkanten met evenveel stippen aan elke kant.
Let op! Van elke steen is er maar één!

Zo veel mogelijk stippen.

Zo weinig mogelijk stippen.

Tip: je kunt bij deze opdrachten ook echte dominostenen gebruiken.

Dit is het dinsdagochtend programma van Kinderkanaal.

- Hoe laat begint de uitzending?

's Morgens om 7.00 uur.

- Hoe lang duurt het nieuws?

10 minuten.

- Wat is het kortste programma?

Waf en Blaf.

Hoe lang duurt het?

5 minuten.

- Welk programma duurt het langst?

Crea Magnifica.

Hoe lang is dat?

45 minuten.

- Hoe laat beginnen de programma's voor scholen?

9.10 uur.

- Hoe lang duurt de school-tv?

2 uur en 50 minuten.

- Welke groep of groepen kunnen het langst school-tv kijken?

Groep 5 en 6.

Hoe lang is dat?

1 uur en 40 minuten.

Het school-tv programma gaat 's middags verder.

School-tv begint dan om half 2 en eindigt om half 4.

Maak zelf een programma.

Zorg ervoor dat alle groepen een keer kunnen kijken.

7.00	Kindernieuws
7.10	Pralido
7.30	Hup Faldera
7.55	Waf en Blaf
8.00	Kindernieuws
8.10	Tierelantijn
8.25	Potige Pietje
8.50	Piep vertelt
9.00	Kindernieuws
9.10	Prietpraat (gr. 1 en 2)
9.30	Leuterles (gr. 3 en 4)
9.50	Teleview (gr. 5 en 6)
10.20	Boek in beeld (gr. 5 t/m 8)
10.45	En toen en toen (gr. 7 en 8)
11.15	Crea Magnifica (gr. 5 t/m 8)

13.30

15.30 einde

Van hoeveel blokjes is bouwwerk 1 gemaakt?

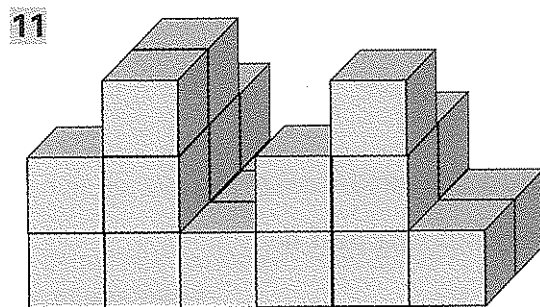
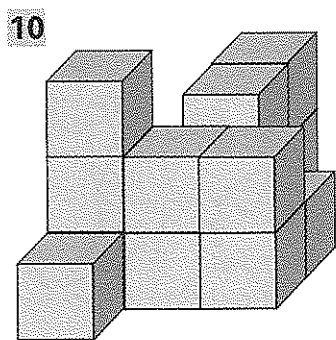
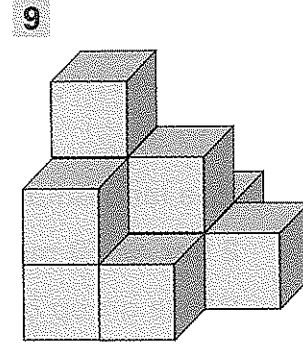
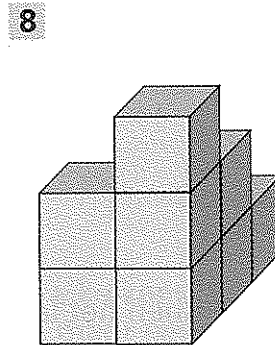
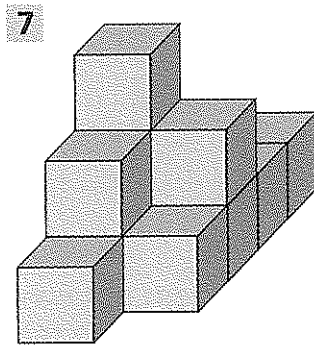
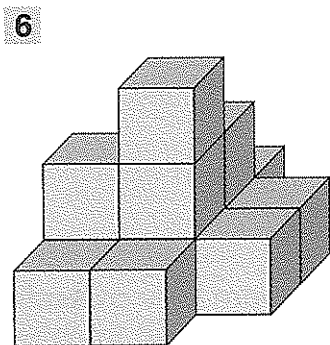
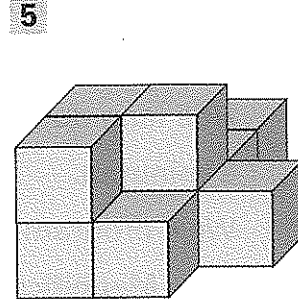
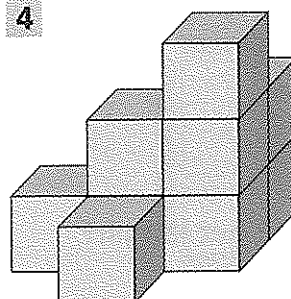
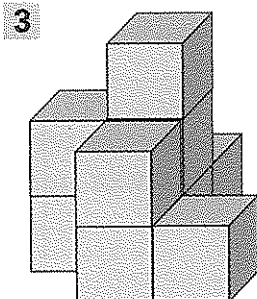
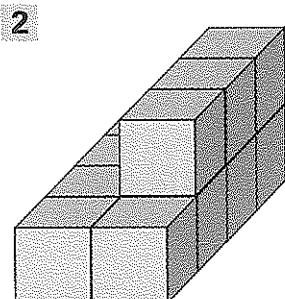
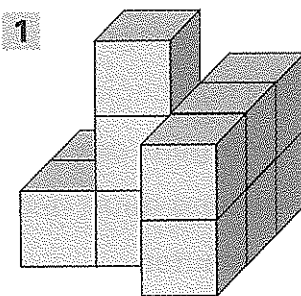
Dat kun je niet precies zeggen, want je kunt niet alle blokjes zien.

Maar het zijn er in elk geval 11 en niet meer dan 13.

Er zijn ongeveer 11 tot 13 blokjes gebruikt.

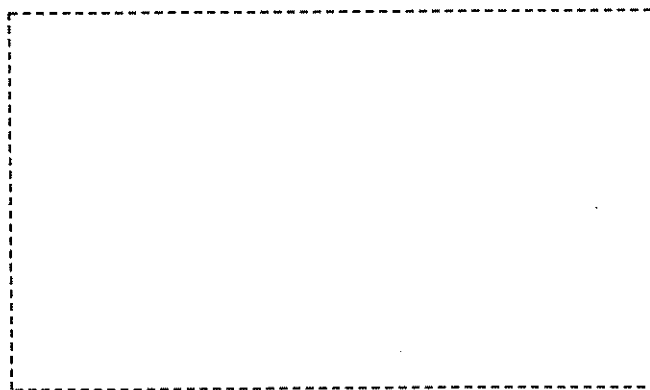
Hoeveel blokken zijn er bij de andere bouwwerken gebruikt?

Vul de tabel onderaan in.

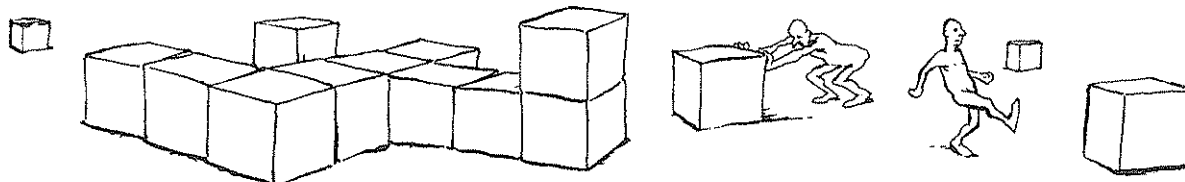

12 Teken zelf een bouwwerk waarvan je niet alle blokjes kunt tellen.

Tip: je kunt de bouwwerken eerst maken met blokjes.

bouwwerk	aantal blokjes
1	11 tot 13
2	11 tot 13
3	9 tot 11
4	9 tot 12
5	10 tot 12
6	12 tot 15
7	11 tot 14
8	8 tot 10
9	10 tot 12
10	13 tot 16
11	22 tot 25
12	 tot

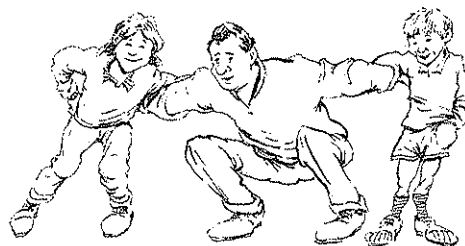
Wat kost een dagje uit?

familie Ahmad
 vader
 moeder
 2 kinderen

bezoek speeltuin

prijs: € 12,00

familie Tillema
 vader
 2 kinderen

bezoek museum

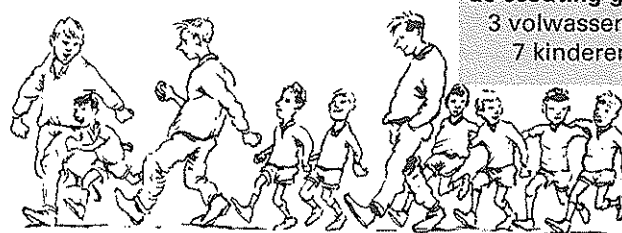
prijs: € 8,50

familie den Toom
 opa en oma
 vader en moeder
 2 kinderen
 1 baby

bezoek dierentuin

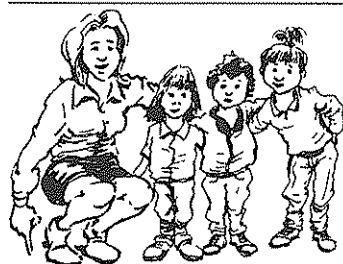
prijs: € 78,00

de scouting groep
 3 volwassenen
 7 kinderen

bezoek museum
 en speeltuin

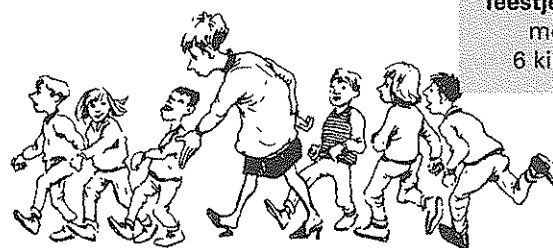
prijs: € 60,00

familie Colo
 moeder
 3 kinderen

bezoek museum
 en dierentuin

prijs: € 58,00

feestje van Tim
 moeder
 6 kinderen

bezoek speeltuin

prijs: € 23,50

Waar ga jij naar toe?

En wie neem je mee?

Maak zelf een lijstje, net als hierboven.

Hoeveel kost jouw dagje uit?

Op het Zonneplein wordt markt gehouden. De kooplui moeten betalen voor een standplaats. Dat kost 3 euro per vak. Ze moeten altijd een heel vak betalen, ook al gebruiken ze maar een deel ervan.

1 Vul in wat ze moeten betalen.

groentekraam € 42,-

snoepkraam € 45,-

speelgoedkraam € 54,-

gebakkraam € 48,-

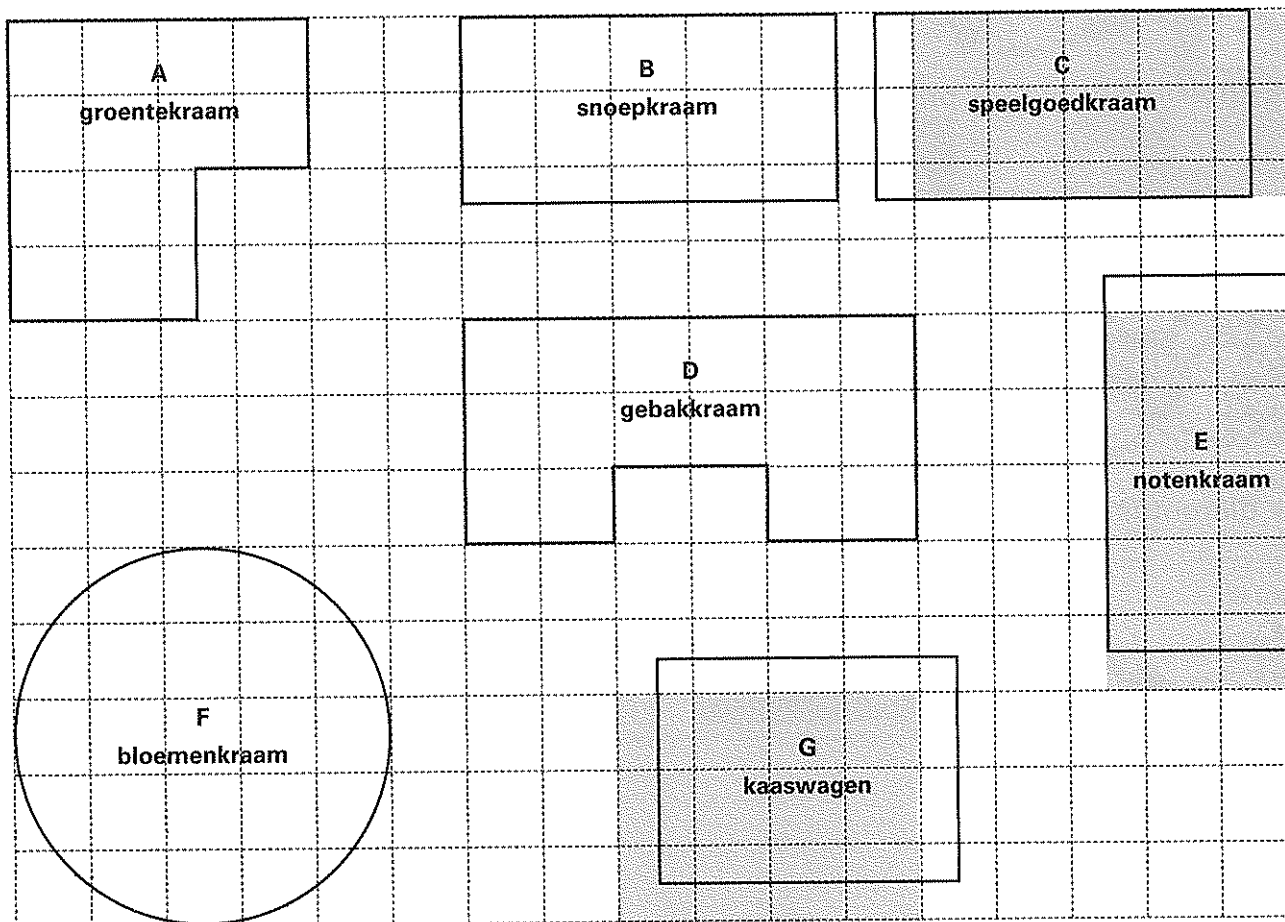
notenkraam € 54,-

kaaswagen € 60,-

bloemenkraam € 75,-

2 Aan het eind van de dag haalt de marktmeester het geld op.

Hoeveel krijgt hij in totaal? € 378,-

3 Welke kramen kunnen anders neergezet worden, zodat ze minder huur moeten betalen? Hoeveel scheelt het?

C dat scheelt € 9,-

E dat scheelt € 9,-

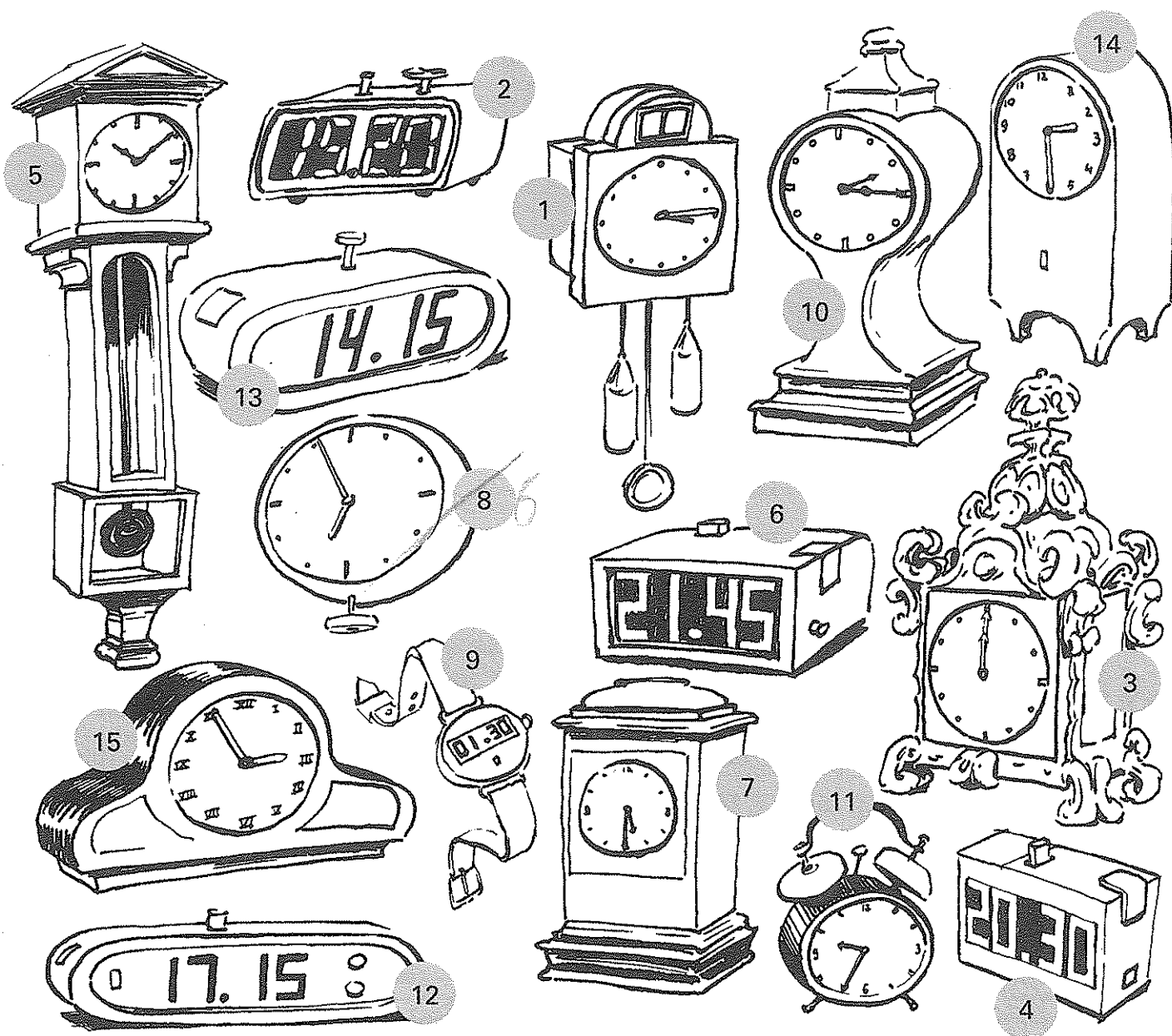
G dat scheelt € 24,-

..... dat scheelt €.....

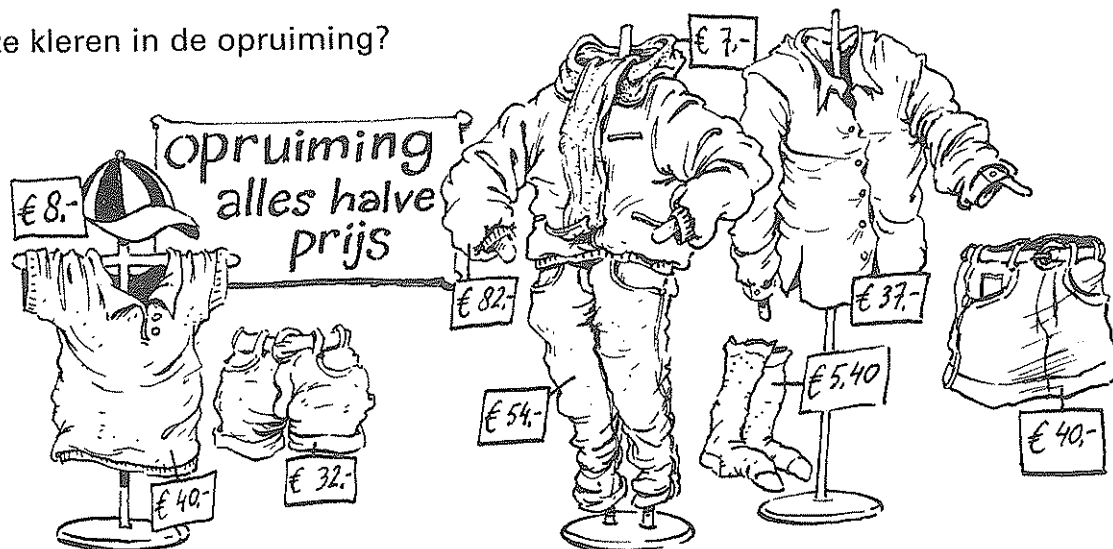
4 Pas de tekening aan. Zet de kramen zo goedkoop mogelijk neer.

Geef elke klok het juiste nummer.

- 1 In deze klokkenwinkel loopt er maar één klok goed.
Op deze klok is het kwart over drie.
- 2 Er is een digitale klok die maar 5 minuten voor loopt.
- 3 Je kunt niet zien of het 12 uur 's nachts of 12 uur overdag is.
- 4 Het is half negen op deze klok.
- 5 Deze klok wijst 10.10 uur aan.
- 6 Kwart voor 10 's avonds wijst deze klok aan.
- 7 Nog een kwartier, dan staat deze klok op kwart voor 6.
- 8 Bij deze klok moet je nog 5 minuten wachten. Dan slaat hij 7 keer.
- 9 Het is anderhalf uur na middernacht.
- 10 Het zou op deze klok 14.15 kunnen zijn, maar dat weet je niet zeker.
- 11 Deze klok staat over 10 minuten op 9.45 uur.
- 12 Over een kwartiertje staat de klok op 17.30 uur.
- 13 Zeker weten dat het 's middags kwart over 2 is.
- 14 Een half uur geleden heeft deze klok 2 keer geslagen.
- 15 Twintig minuten geleden is deze klok stil blijven staan.
- 16 Teken er nog een klok bij. Zet hem op de tijd die het nu is.

1 Wat kosten deze kleren in de opruiming?

jack nu: € 41,-
broek nu: € 27,-
sjaal nu: € 3,50

shirt nu: € 20,-
korte broek nu: € 16,-
sokken nu: € 2,70

bloes nu: € 18,50
pet nu: € 4,-
rok nu: € 20,-

2

Johan krijgt
• een korte broek
• een shirt
• een pet

Moeder geeft € 50,-
Ze krijgt terug € 10,-

3

Tanja krijgt
• een nieuwe broek
• een leuke bloes
• een paar sokken

Moeder geeft € 100,-
Ze krijgt terug € 51,80

4 Ook deze schoenen zijn voor de halve prijs.

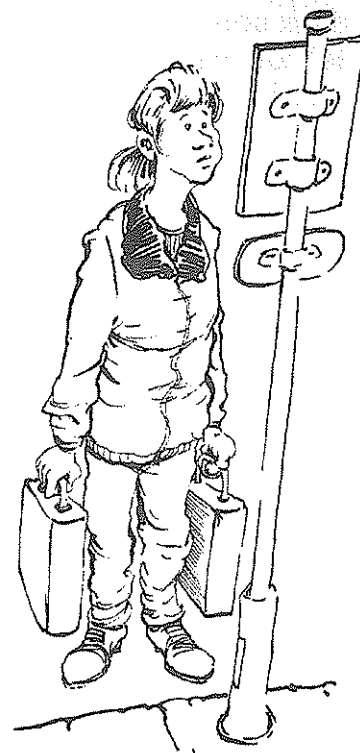
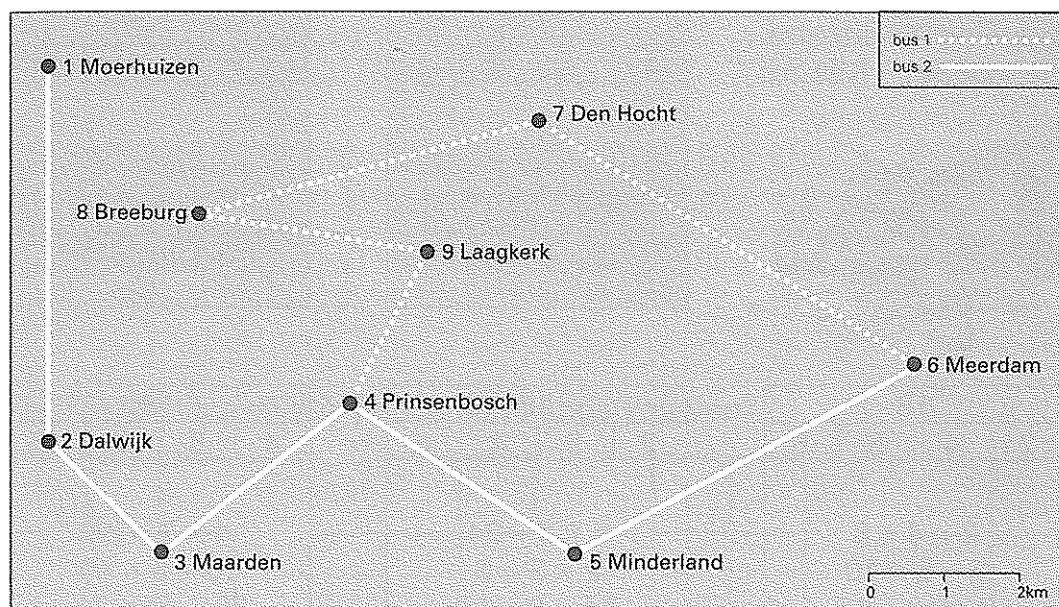
Cindy heeft maat 36. Ze betaalt met € 100,-
Ze krijgt € 65,- terug.
Kleur de schoen die ze koopt.

Lisa krijgt 2 paar schoenen. Ze kosten
samen € 54,-.
Welke maat heeft zij? 35

Mark heeft maat 37. Hij heeft € 35,- bij zich.
Hij wil de schoenen kopen die eerst € 78,-
kosten.
Hoeveel komt hij tekort? € 4,-

Welke maat schoenen heb jij?

1 Tussen welke plaatsen rijden de bussen heen en weer?

Bus 1: tussen **Prinsenbosch** en **Meerdam**, dat is $15\frac{1}{2}$ km.

Bus 2: tussen **Moerhuizen** en **Meerdam**, dat is $18\frac{1}{2}$ km.

2 De bussen stoppen in elke plaats waar ze doorheen rijden een keer.

Welke bus doet het langst over de hele rit? **Bus 2.**

Leg uit waarom. (Let op. Er zijn 2 goede antwoorden.)

a Deze bus moet het verst rijden.

b Deze bus moet het vaakst stoppen.

3 Waar doet bus 2 langer over? Over de rit van Dalwijk naar Prinschenbosch of over de rit van Minderland naar Meerdam?

Leg uit waarom. **De rit van Dalwijk naar Prinsenbosch duurt langer.**

De weg is even lang, maar in Maarden moet de bus een keer stoppen.

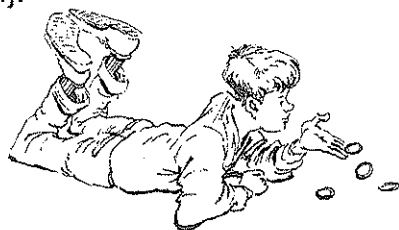
4 Ik wil van Meerdam naar Laagkerk. Hoe kom ik daar het snelst?

Waarschijnlijk met bus 1. Dan hoef je niet over te stappen.

5 Dit is een stukje van een afstandstabel. Vul de rest zelf in. Neem de kortste weg.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	–	5 km	7 km	10 km	$13\frac{1}{2}$ km	$18\frac{1}{2}$ km	$19\frac{1}{2}$ km	15 km	12 km
2	5 km	–	2 km	5 km	$8\frac{1}{2}$ km	$13\frac{1}{2}$ km	$14\frac{1}{2}$ km	10 km	7 km
3	7 km	2 km	–	3 km	$6\frac{1}{2}$ km	$11\frac{1}{2}$ km	$12\frac{1}{2}$ km	8 km	5 km

Maak sommen waar aan het eind 18 uitkomt.
Gebruik de 4 getallen uit de vakjes. Kijk zo:
Zet de sommen erbij.

18			
1	2	6	1
$1 + 2 = 3$			
$6 \times 1 = 6$			
$3 \times 6 = 18$			

18			
9	2	5	1
$9 - 1 = 8$			
$2 \times 5 = 10$			
$8 + 10 = 18$			

18			
3	3	3	3
$3 \times 3 = 9$			
$3 \times 3 = 9$			
$9 + 9 = 18$			

18			
2	4	5	5
$2 \times 4 = 8$			
$5 + 5 = 10$			
$8 + 10 = 18$			

18			
2	3	4	6
$4 \times 6 = 24$			
$2 \times 3 = 6$			
$24 - 6 = 18$			

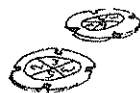
18			
4	5	7	15
$4 \times 7 = 28$			
$15 - 5 = 10$			
$28 - 10 = 18$			

18			
2	3	4	8
$3 \times 8 = 24$			
$2 + 4 = 6$			
$24 - 6 = 18$			

18			
4	1	2	4
$4 \times 4 = 16$			
$1 \times 2 = 2$			
$16 + 2 = 18$			

Maak nu sommen waar 24 uitkomt.

24			
4	6	7	7
$7 + 7 = 14$			
$14 + 6 = 20$			
$20 + 4 = 24$			

24			
2	3	4	7
$3 - 2 = 1$			
$7 - 1 = 6$			
$4 \times 6 = 24$			

24			
2	5	6	8
$8 - 2 = 6$			
$5 \times 6 = 30$			
$30 - 6 = 24$			

24			
2	5	6	7
$7 + 5 = 12$			
$2 \times 6 = 12$			
$12 + 12 = 24$			

Bedenk deze twee zelf.

24			
2	3	6	7
$6 \times 7 = 42$			
$42 : 2 = 21$			
$21 + 3 = 24$			

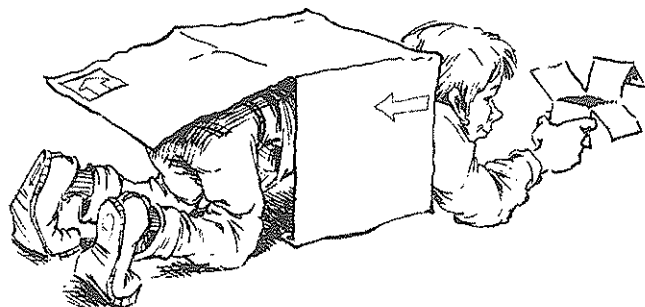
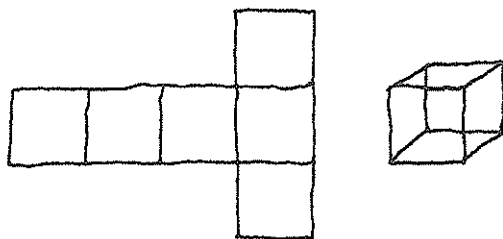
24			
5	7	6	8
$6 \times 8 = 48$			
$7 - 5 = 2$			
$48 : 2 = 24$			

24			

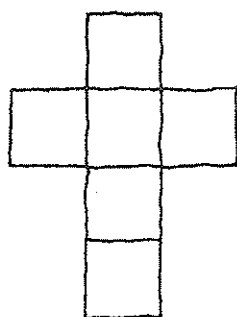
24			

Let op. Soms zijn er nog andere mogelijkheden.

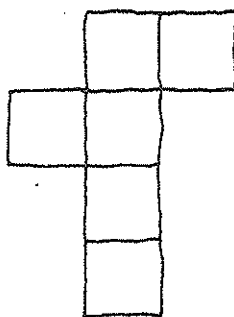
Van dit figuur kun je een kubus vouwen.

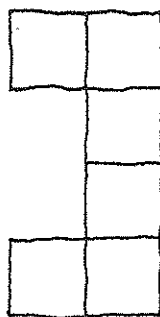
Van welke figuren kun je ook een kubus vouwen?

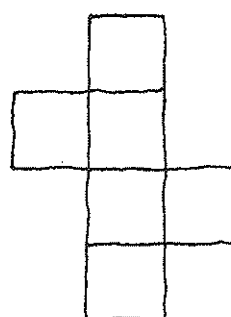
wel/niet

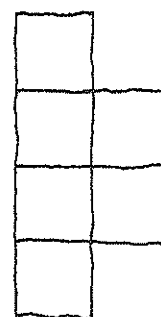
wel/niet

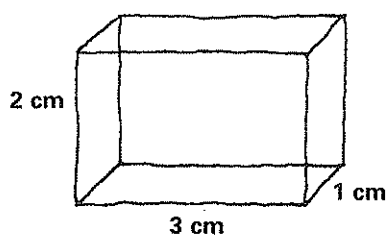
wel/niet

wel/niet

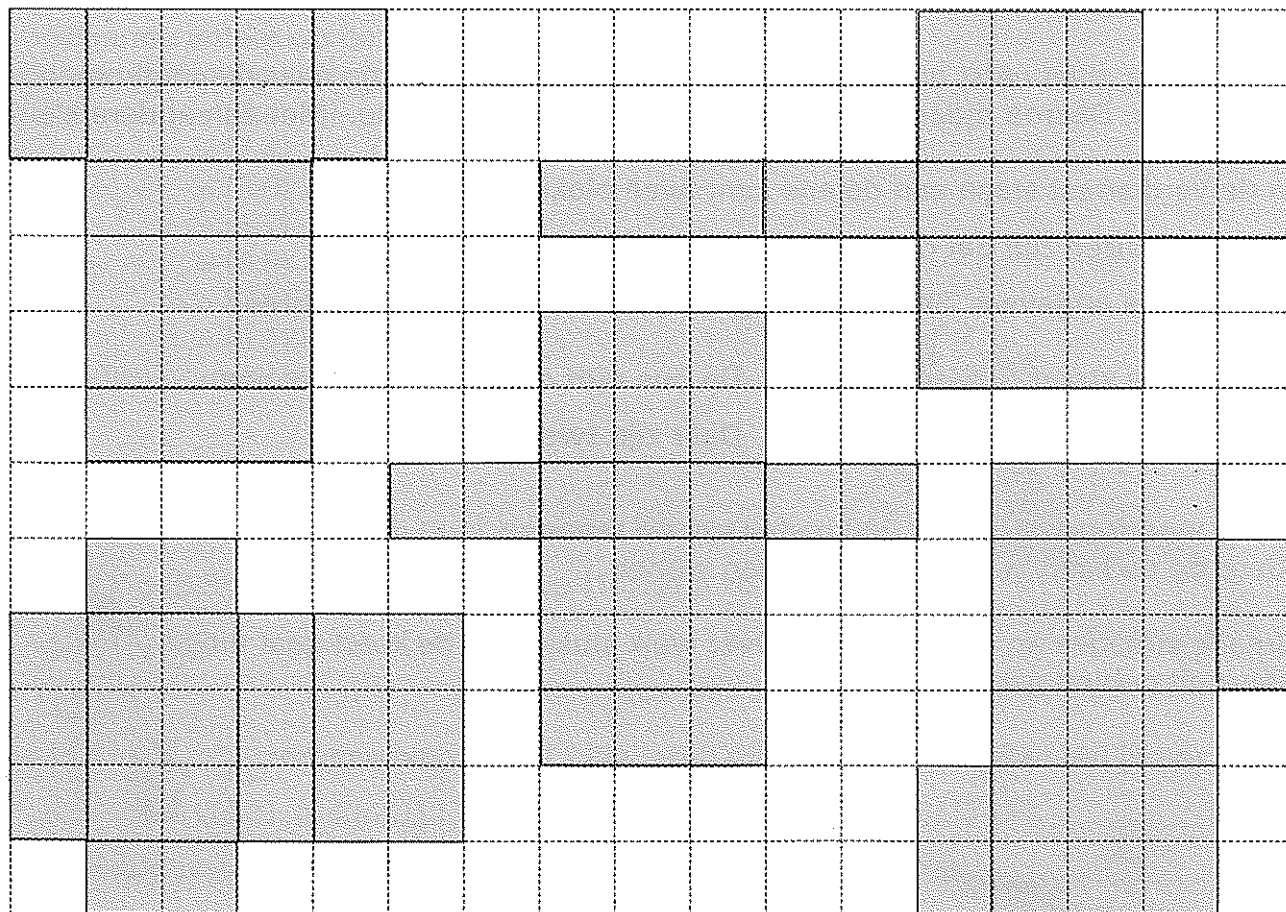
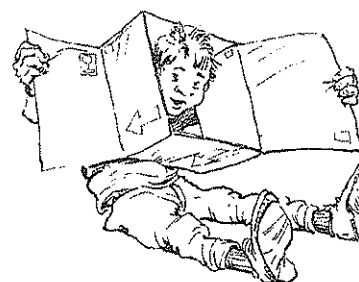

wel/niet

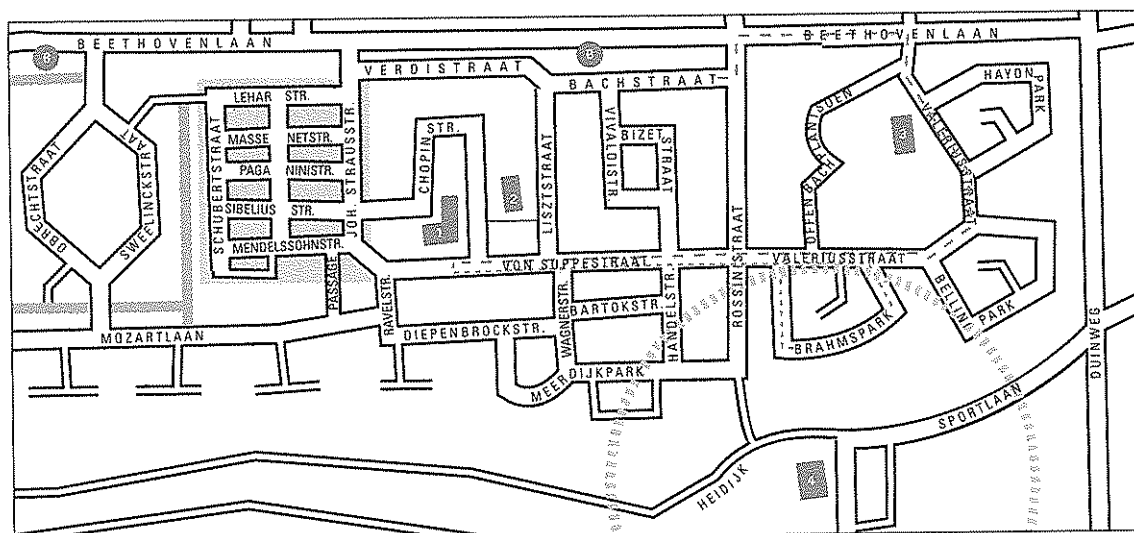

Teken 3 verschillende figuren waar je dit doosje van kunt vouwen.

Er zijn nog andere mogelijkheden.

Hieronder zie je de plattegrond van een wijk.

- 1 Basisschool de Wegwijzer
- 2 Gymlokaal de Wegwijzer
- 3 Peuterspeelzaal
- 4 Manege
- B Bushalte

- 1 Dit zijn de adressen van 3 kinderen die op 'De Wegwijzer' zitten. Hoe ver wonen ze ongeveer van school af?

Erik: Brahmspark, ongeveer **600** meter, ongeveer **7** minuten lopen.

Sanne: Bachstraat, ongeveer **500** meter, ongeveer **6** minuten lopen.

Marjo: Schubertstaat, ongeveer **300** meter, ongeveer **4** minuten lopen.

- 2 Weet je het adres van de school? **von Suppestraat of Chopinstraat.**
En van de peuterspeelzaal? **Valeriusstraat.**

- 3 Erik gaat te voet naar school. Teken hoe hij loopt.

- 4 Sanne gaat altijd eerst met haar moeder mee om haar broertje naar de peuterspeelzaal te brengen. Daarna rijden ze door naar school. Teken de route. (Met een andere kleur.)

- 5 In de Verdijkstraat staan aan de ene kant twee blokken rijtjeshuizen. Hoeveel huizen zijn dat denk je? **20 – 24.** Waarom denk je dat?

De straat is ongeveer 200 meter lang. Een huis is 8 tot 10 meter breed.

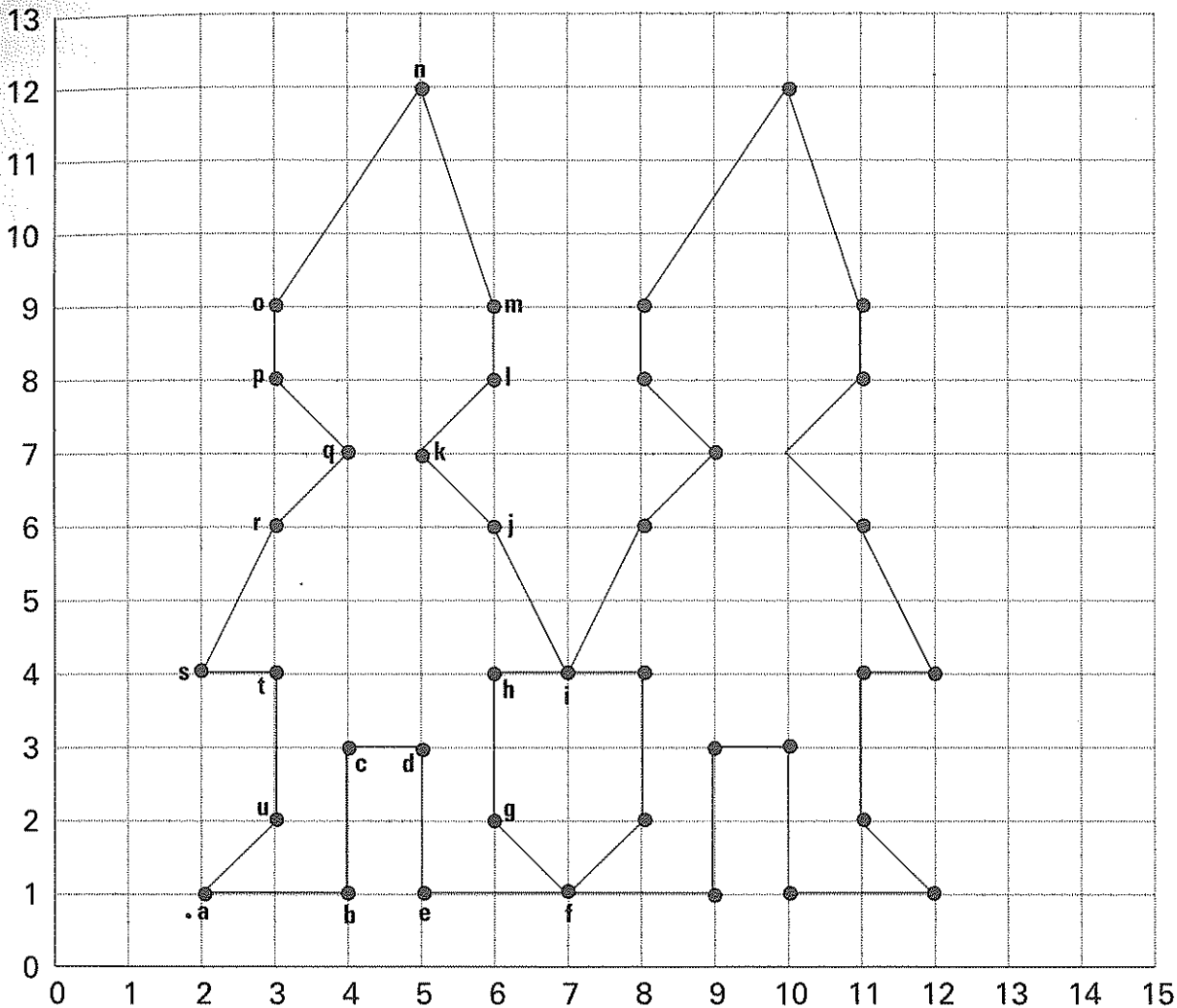
- 6 Door welke straat rijdt een bus? **De bus rijdt door de Beethovenlaan.**
Hoe weet je dat? **Daar zijn twee bushaltes.**

- 7 Jamy woont op ongeveer 300 meter van de manege. Kleur op de kaart waar hij zou kunnen wonen.

- 8 Smalle straatjes en weinig groen. Over welk stukje van de kaart gaat dit? Kleur dit gebied geel.

- 9 Waar zou jij het liefst willen wonen in deze wijk? Vertel ook waarom.

Zet de volgende letters op de goede plaats.

Trek dan een lijn van a naar b naar c ... en zo verder.

a = (2,1)	h = (6,4)	o = (3,9)
b = (4,1)	i = (7,4)	p = (3,8)
c = (4,3)	j = (6,6)	q = (4,7)
d = (5,3)	k = (5,7)	r = (3,6)
e = (5,1)	l = (6,8)	s = (2,4)
f = (7,1)	m = (6,9)	t = (3,4)
g = (6,2)	n = (5,12)	u = (3,2)

Maak de tekening zelf verder af.

Een grote stap

Punt a gaat van (2,1) naar (7,1), punt b van (4,1) naar (9,1).

Dan komt c op (9,3) en d op (10,3) en e op (10,1) en zo verder.

Teken waar de figuur komt te staan.

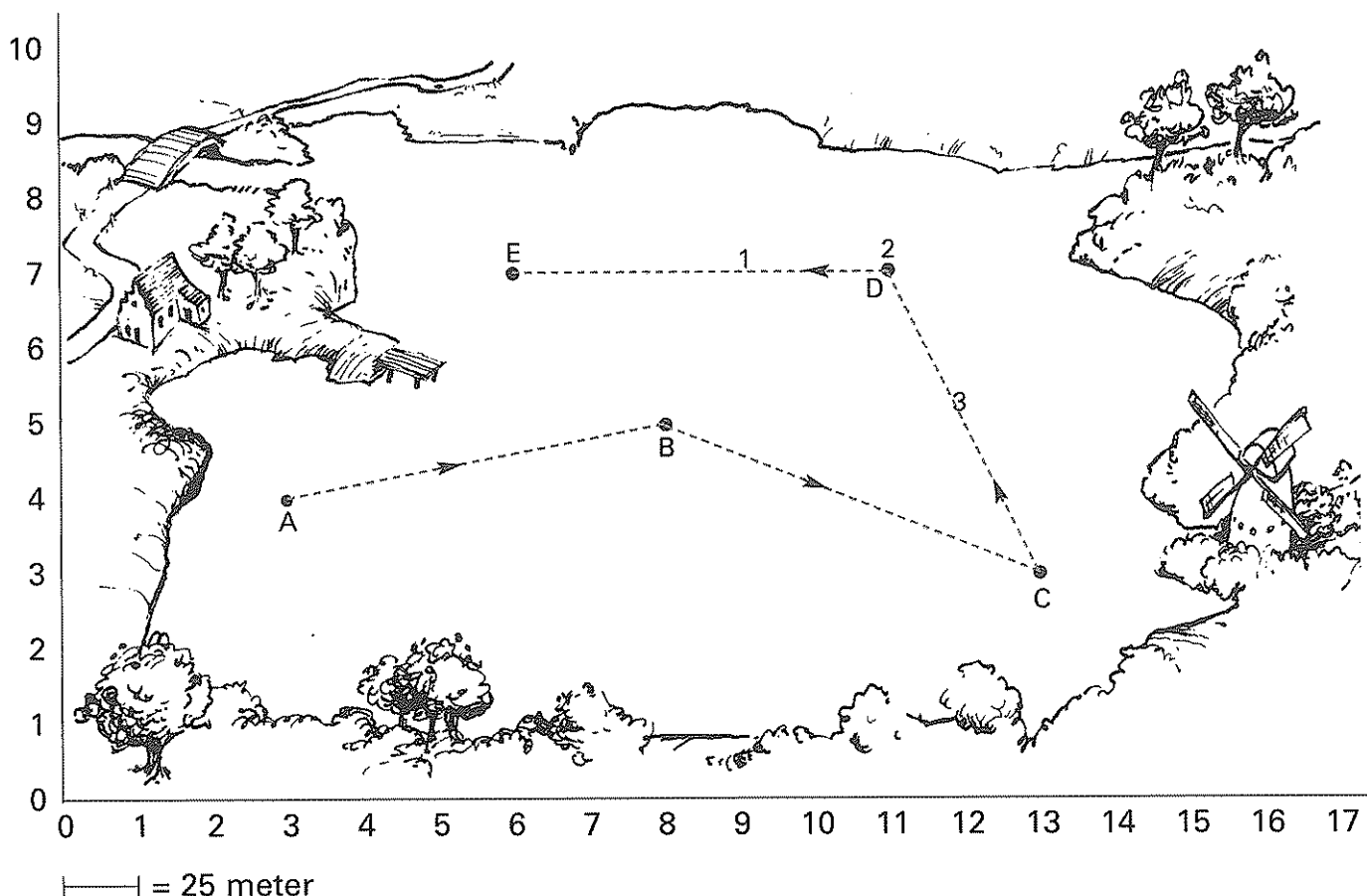
Nog een stap

Punt a gaat naar (10,3), b naar (12,3). Dan komt c op (12,5) en d op (13,5).

Waar komt dan punt n? Op (13,14).

10, 12

- 1** Op het Schierse meer wordt een zeilwedstrijd gehouden.

De zeilers varen van boei naar boei.

Zet een rondje op de plaats waar de boeien liggen.

Boei A: (3.4)

Boei C: (13.3)

Boei E: (6.7)

Boei B: (8.5)

Boei D: (11.7)

Teken hoe de zeilers varen.

- 2** Hoe groot is de afstand tussen de boeien ongeveer?

A → B **125** meter

C → D **110** meter

E → A **110** meter

B → C **135** meter

D → E **125** meter

totaal **605** meter

- 3** Bij boei E ligt de finish.

De voorste zeiler moet nog 75 meter varen, de tweede nog 125 meter en de derde nog 175 meter. Zet een 1, 2 en 3 op de plaats waar ze zijn.

- 4** Waar liggen ze?

De brug bij punt **(1.8) of (2.9)**

De boerderij bij punt **(1.6) of (1.7)**

De molen bij punt **(16.4)**

De vissteiger bij punt **(5.6)**

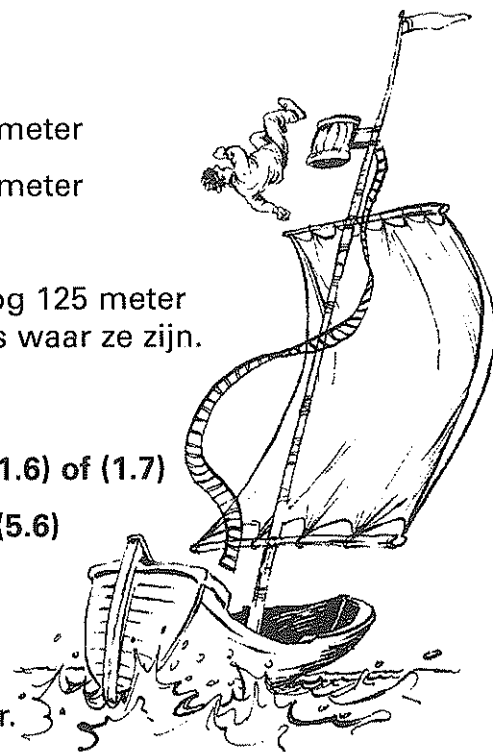
- 5** Je vaart van de steiger naar de molen.

Hoe breed is het meer daar?

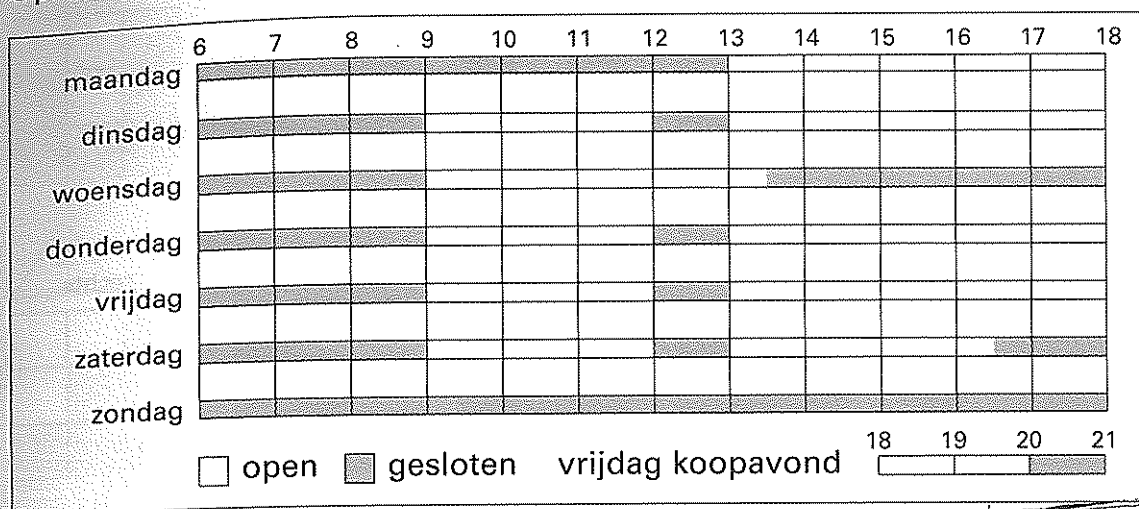
275 meter.

Hoe breed is het meer op het breedste punt? **± 375** meter.

- 6** Als je om dit meer heen wilt lopen, hoeveel meter loop je dan ongeveer? **± 1200** meter.

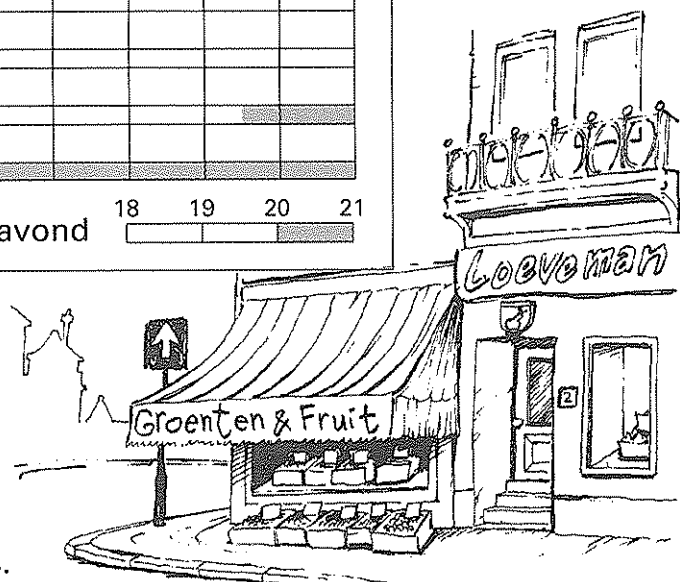
Wanneer is de groentewinkel open en wanneer dicht?
Op dit kaartje kun je dat zien.

's Maandags gaat de winkel 's avonds om zes uur dicht. Hoe lang duurt het voor hij weer open gaat?

15 uur

Vul in de tabel in hoelang de winkel open is.

dagen	ma	di	wo	do	vr	za	hele week
uren open	5	8	4½	8	10	6½	42

De groenteman heeft een week bijgehouden hoeveel klanten er elke dag komen. Vul zelf in hoeveel klanten dat gemiddeld per uur zijn.

dagen	ma	di	wo	do	vr	za	hele week
klanten per dag	100	128	54	136	190	156	127
klanten per uur	20	16	12	17	19	24	18

De groenteman wil wat vaker vrij zijn. Wanneer kan hij zijn winkel het best sluiten?
Leg uit waarom.

Op woensdag. Dan komen de minste klanten.

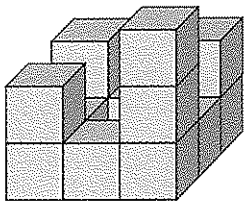
De groenteman werkt bij elkaar wel 50 uur per week. Wat zal hij nog meer doen dan in de winkel staan?

Groenten en fruit inkopen, de administratie bijhouden (opschrijven wat hij koopt en verkoopt), schoonmaken, opruimen.

Vraag aan enkele mensen hoeveel uur per week ze werken. Vul dan de tabel in.

wie	ikzelf	juf/meester				
werkuren per week						

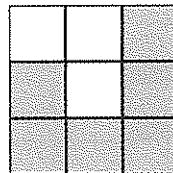
1 Hoe ziet het bouwwerk eruit? Kleur achter en rechts verder in.

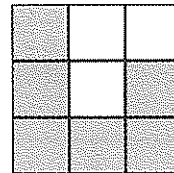
boven

2	1	2
1	0	1
2	1	3

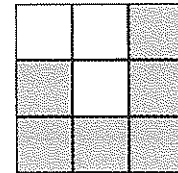
voor

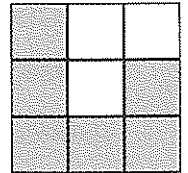
achter

links

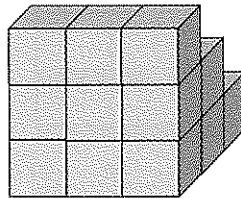
rechts

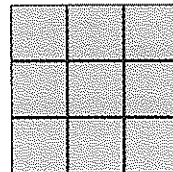
2

boven

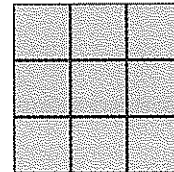
0	1	1
2	0	2
3	3	3

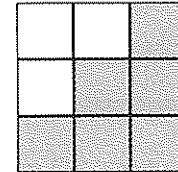
voor

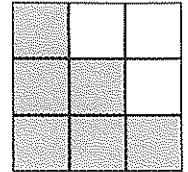
achter

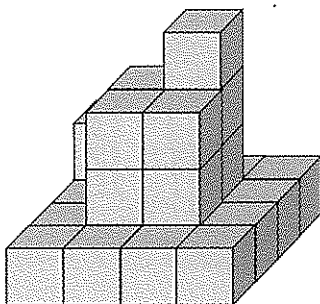
links

rechts

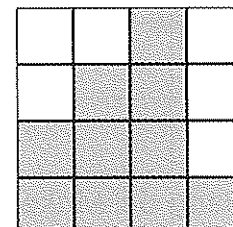
3

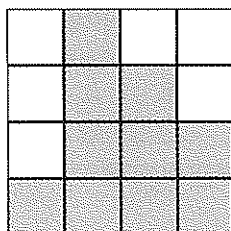
boven

2	2	1	1
1	3	4	1
1	3	3	1
1	1	1	1

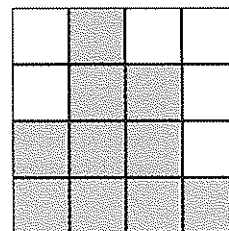
voor

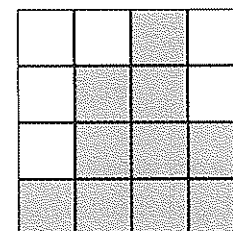
achter

links

rechts

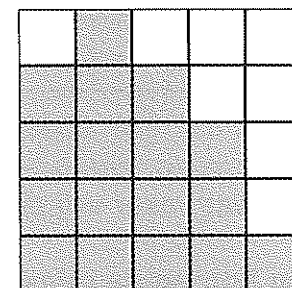

4

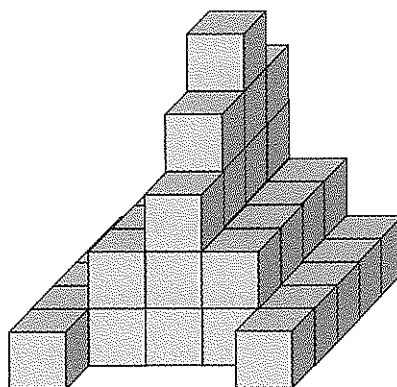
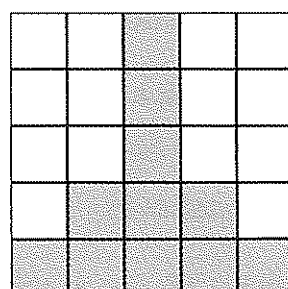
boven

1	2	4	2	1
1	2	5	2	1
1	2	4	2	1
1	2	3	2	1
1	0	0	0	1

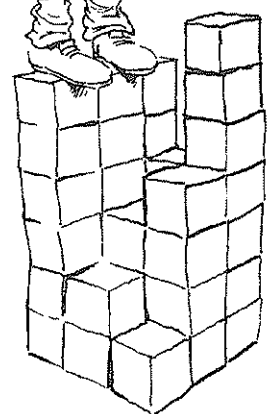
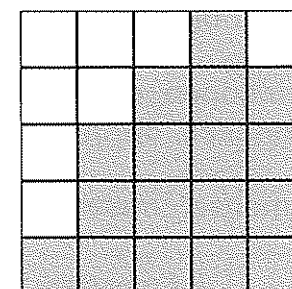
links

voor

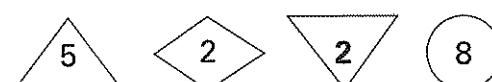
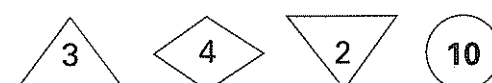
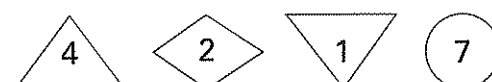
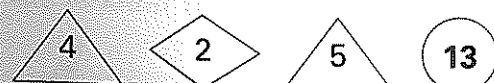
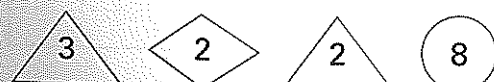
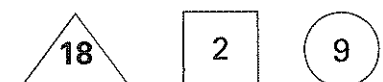
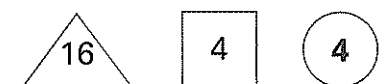
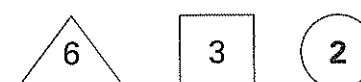
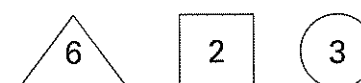
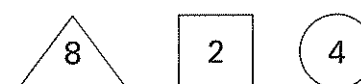
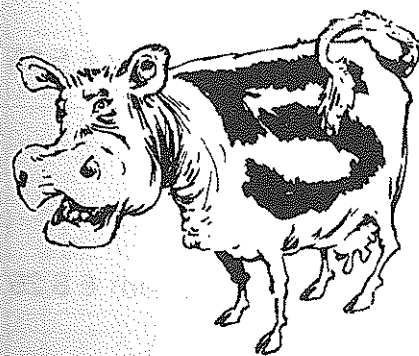
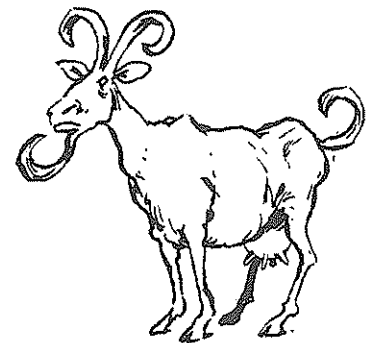
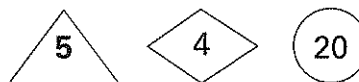
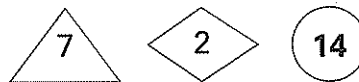
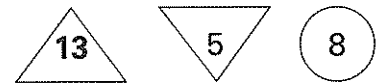
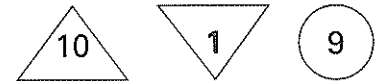
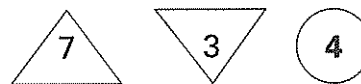
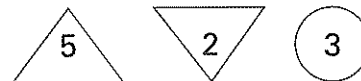
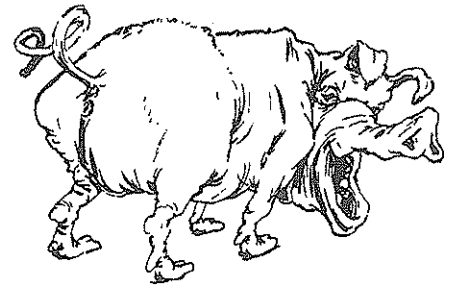
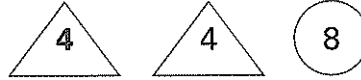
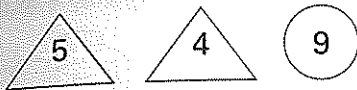

rechts

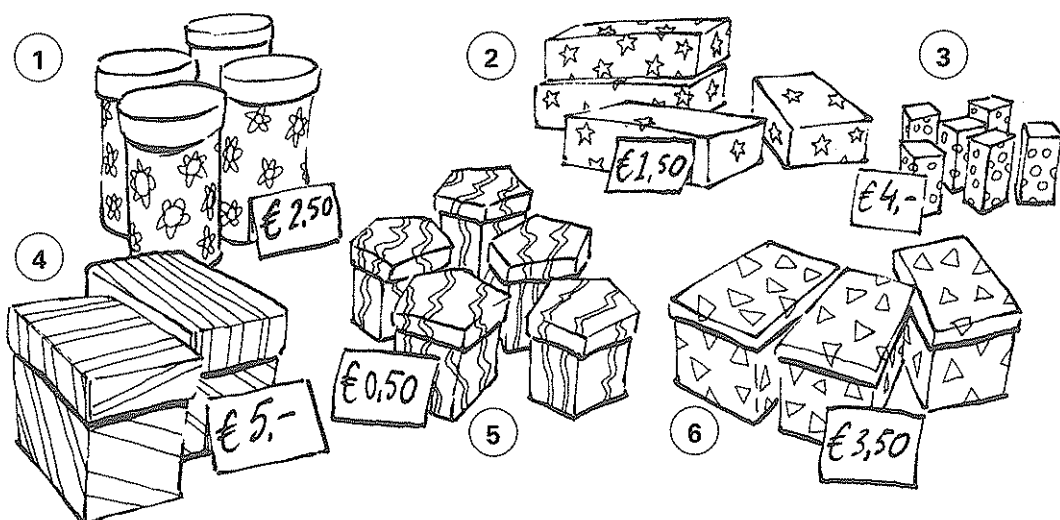

Tip: je kunt de bouwwerken eerst maken met blokjes.

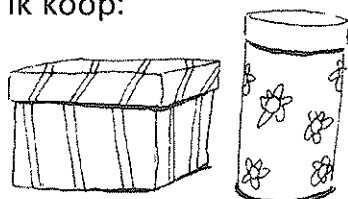
Welk getal hoort op de stip?

Maak zelf nog een paar raadsel sommen.

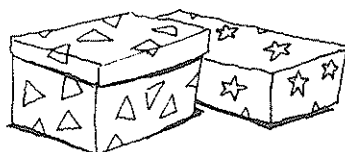

ik koop:

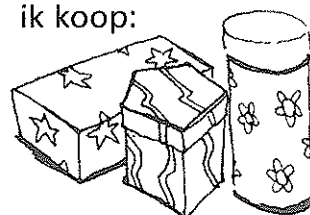
dat kost € 6,25

ik koop:

dat kost € 4,25

ik koop:

dat kost € 4,25

- Stef koopt pakket 1, 2 en 4. De winkelier zegt dat hij € 8,25 moet betalen. Stef zegt dat hij € 7,75 moet betalen. Leg eens uit waarom ze het niet eens zijn.

De winkelier wil het goedkoopste pakket voor de helft van de prijs geven.

Stef zegt: 'nee, het goedkoopste pakket (nr. 2) koop ik er los bij.'

Dus krijg ik het tweede pakket (nr. 1) voor de helft van de prijs.

- Suzie wil drie pakketten kopen: 6, 5 en 1. Hoe kan ze dat het best doen?

Ze koopt eerst pakket 6 en 1. Dat kost € 3,50 en € 1,25.

Pakket 5 koopt ze er los bij.

Dan kost het € 5,25

- Joeri wil de pakketten 4, 2 en 6 kopen. Hoe kan hij dat het best doen?

Eerst koopt hij pakket 4 en 6 voor € 5,- en € 1,75.

Dan koopt hij pakket 2 er nog bij.

Het kost hem € 8,25

- Sanne koopt pakket 3, 6, 4 en 2. Hoe kan ze dat het voordeligst doen?

Ze koopt pakket 3 en 4 samen. Dat kost € 5,- en € 2,-

Dan koopt ze pakket 6 en 2 voor € 3,50 en € 0,75.

Bij elkaar kost het € 11,25

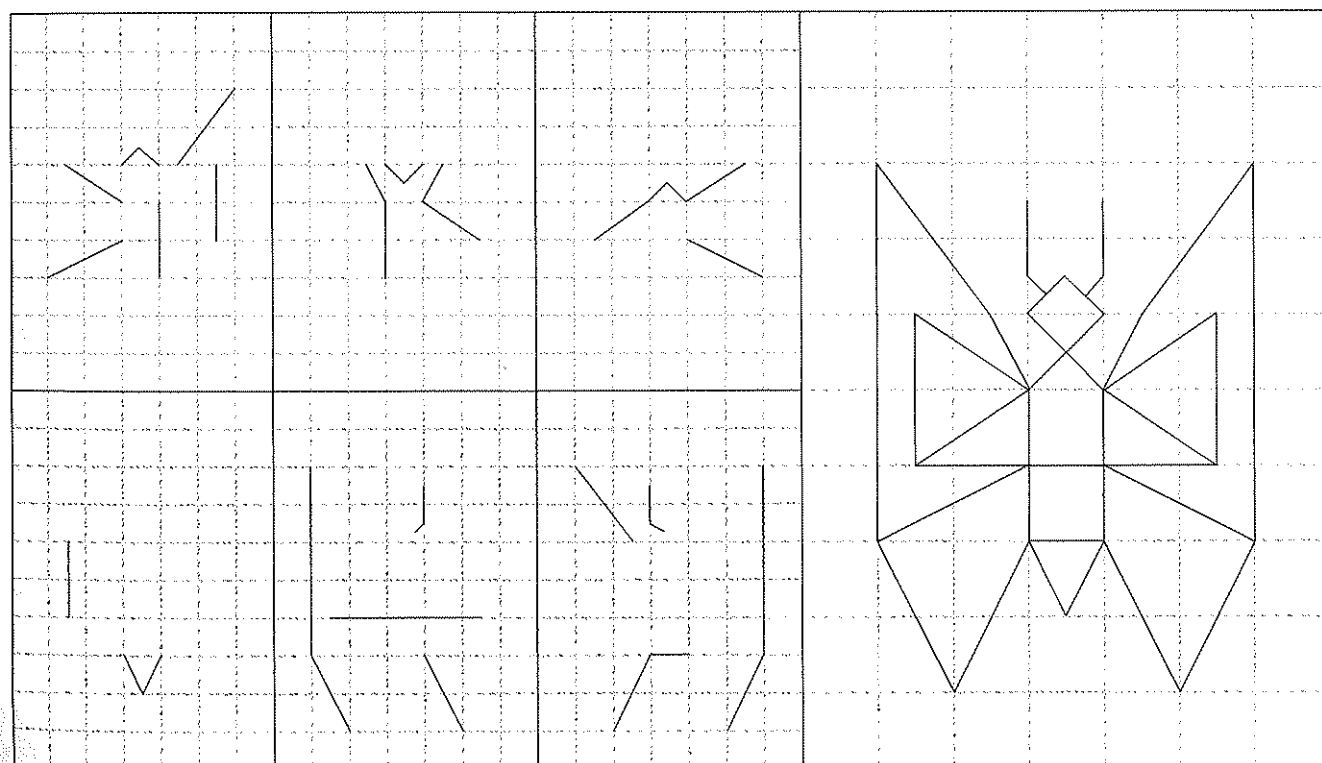
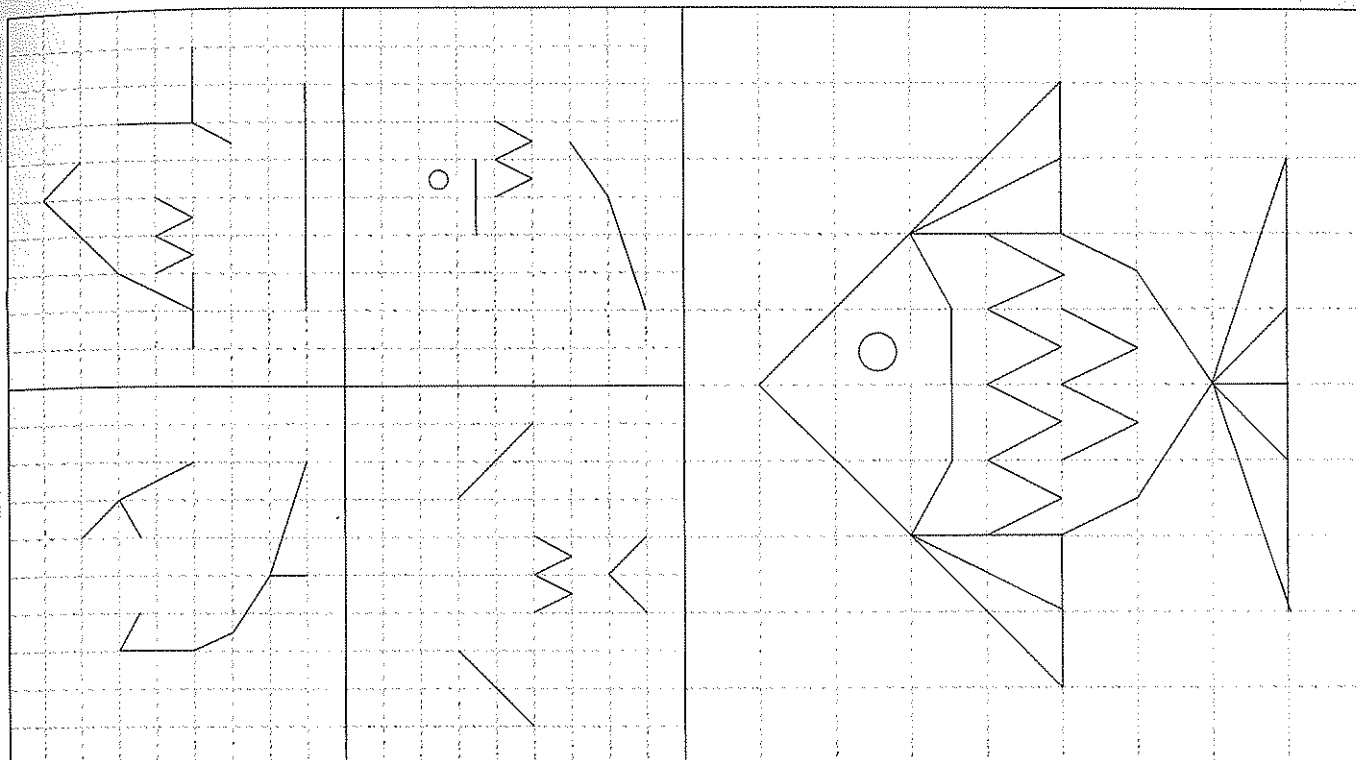
- Als je van elk pakket er één wilt kopen. Hoe kun je dat het voordeligst doen?

Je kunt ze het best in groepjes van twee kopen: 4 en 3, 6 en 1, 2 en 5.

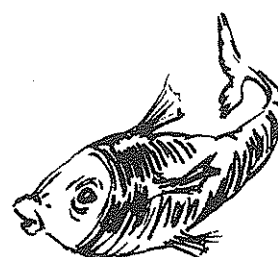
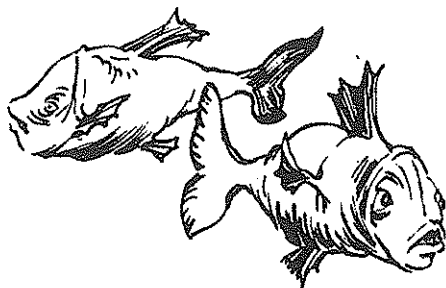
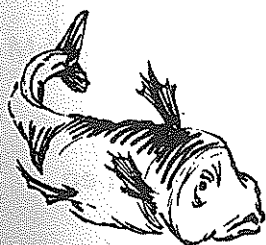
Dat kost € 5,- en € 2,- / € 3,50 en € 1,25 / € 1,50 en € 0,25.

Samen kost het € 13,50

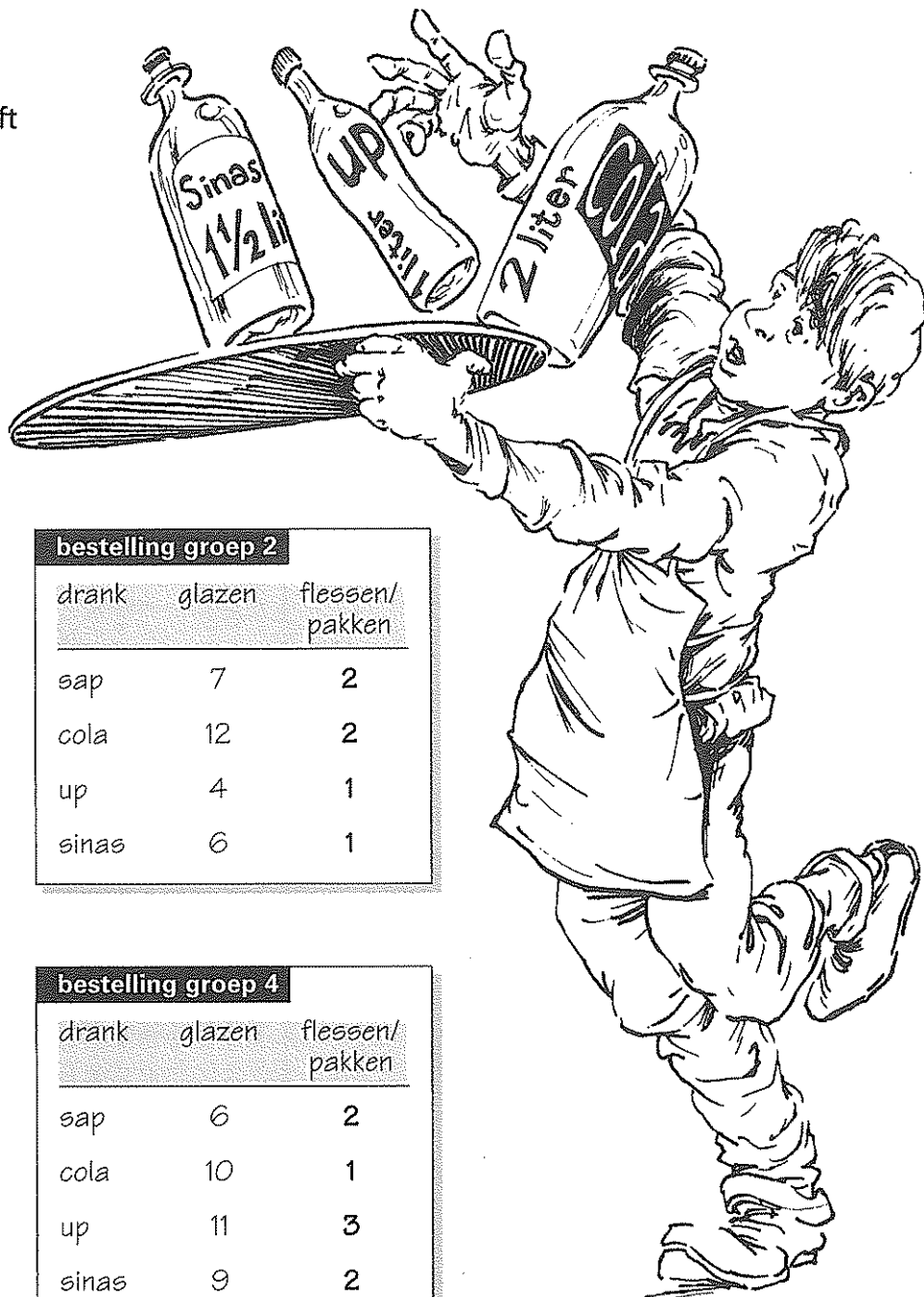
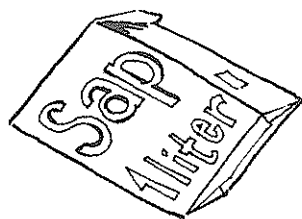
Teken de lijntjes van de kleine vakken na in het grote vak.
Dan wordt het een goede tekening.

Als je klaar bent mag je de tekening inkleuren.

Er is feest op school.
Iedereen krijgt iets te drinken.
Hoeveel flessen of pakken heeft
elke groep nodig?
Uit 1 liter haal je 5 glazen.

bestelling groep 1

drank	glazen	flessen/ pakken
sap	5	1
cola	8	1
up	3	1
sinas	7	1

bestelling groep 2

drank	glazen	flessen/ pakken
sap	7	2
cola	12	2
up	4	1
sinas	6	1

bestelling groep 3

drank	glazen	flessen/ pakken
sap	4	1
cola	9	1
up	6	2
sinas	12	2

bestelling groep 4

drank	glazen	flessen/ pakken
sap	6	2
cola	10	1
up	11	3
sinas	9	2

bestelling groep 5/6

drank	glazen	flessen/ pakken
sap	11	3
cola	18	2
up	9	2
sinas	23	4

bestelling groep 7/8

drank	glazen	flessen/ pakken
sap	16	4
cola	21	3
up	11	3
sinas	15	2

Maak een bestelling voor
je eigen groep.

drank	glazen	flessen/ pakken
sap		
cola		
up		
sinas		

Hoe kan de school ervoor zorgen dat ze zo voordelig mogelijk uit is?

Geen pakken of flessen naar de groepen brengen, maar van tevoren in glazen schenken en dan rondbrengen. Dan zijn er minder restjes.

Kun jij Arabisch tellen?

Kijk maar eens goed naar de honderdvelden.

Vul de lege vakjes zelf in.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
31	32	33	34	35	36	37	38	39	40
41	42	43	44	45	46	47	48	49	50
51	52	53	54	55	56	57	58	59	60
61	62	63	64	65	66	67	68	69	70
71	72	73	74	75	76	77	78	79	80
81	82	83	84	85	86	87	88	89	90
91	92	93	94	95	96	97	98	99	100

I	٢	٣	٤	٥	٦	٧	٨	٩	١٠
١١	١٢	١٣	١٤	١٥	١٦	١٧	١٨	١٩	٢٠
٢١	٢٢	٢٣	٢٤	٢٥	٢٦	٢٧	٢٨	٢٩	٣٠
٣١	٣٢	٣٣	٣٤	٣٥	٣٦	٣٧	٣٨	٣٩	٤٠
٤١	٤٢	٤٣	٤٤	٤٥	٤٦	٤٧	٤٨	٤٩	٥٠
٥١	٥٢	٥٣	٥٤	٥٥	٥٦	٥٧	٥٨	٥٩	٦٠
٦١	٦٢	٦٣	٦٤	٦٥	٦٦	٦٧	٦٨	٦٩	٧٠
٧١	٧٢	٧٣	٧٤	٧٥	٧٦	٧٧	٧٨	٧٩	٨٠
٨١	٨٢	٨٣	٨٤	٨٥	٨٦	٨٧	٨٨	٨٩	٩٠
٩١	٩٢	٩٣	٩٤	٩٥	٩٦	٩٧	٩٨	٩٩	١٠٠

Weet je ook wat hier staat? Zet het getal erbij.

$$I \ ٢ \ 7 \rightarrow 136$$

$$٢ \ . \ ٩ \rightarrow 209$$

$$7 \ I \ . \ . \rightarrow 6100$$

$$\Lambda \ ٥ \ ٢ \rightarrow 852$$

$$٧ \ ٤ \ . \rightarrow 740$$

$$٥ \ ٩ \ . \ ٢ \rightarrow 5902$$

$$\varepsilon \ ٩ \ ٧ \rightarrow 497$$

$$٩ \ \Lambda \ 7 \rightarrow 986$$

$$٢ \ ٤ \ ٧ \ \Lambda \rightarrow 2478$$

Schrijf de volgende getallen in het Arabisch.

$$116 \rightarrow I \ I \ 7$$

$$263 \rightarrow ٢ \ 7 \ ٣$$

$$1483 \rightarrow I \ \varepsilon \ \Lambda \ ٣$$

$$124 \rightarrow I \ ٢ \ \varepsilon$$

$$654 \rightarrow 7 \ ٥ \ \varepsilon$$

$$7520 \rightarrow ٧ \ ٥ \ ٢ \ .$$

$$156 \rightarrow I \ ٥ \ 7$$

$$895 \rightarrow \Lambda \ ٩ \ ٥$$

$$4069 \rightarrow \varepsilon \ . \ 7 \ ٩$$

Maak nu deze sommen. Schrijf ook de antwoorden in het Arabisch.

$$٢ \ ٥ + \varepsilon \ ٣ = 7 \ \Lambda$$

$$\varepsilon \ 7 + I \ \varepsilon = 7$$

$$٢ \ ٩ \ . + I \ . \ \varepsilon = ٣ \ ٩ \ \varepsilon$$

$$7 \ \Lambda + ٢ \ I = \Lambda \ ٩$$

$$7 \ \Lambda + ٢ = ٧$$

$$٣ \ ٥ \ 7 + \varepsilon \ \varepsilon \ I = ٧ \ ٩ \ ٧$$

$$٥ \ ٧ + ٣ \ ٣ = \Lambda \ ٩$$

$$٧ \ ٣ + ٢ \ ٧ = I \ .$$

$$٧ \ ٩ \ \Lambda + 7 \ ٢ \ ٥ = I \ \varepsilon \ ٢ \ ٣$$

$$\varepsilon \ ٧ - ٢ \ ٥ = ٢ \ ٢$$

$$٧ \ 7 - \varepsilon \ ٣ = ٣ \ \varepsilon$$

$$٢ \ ٧ \ ٩ - I \ . \ \Lambda = I \ ٧ \ I$$

$$٩ \ 7 - 7 \ \varepsilon = ٣ \ ٢$$

$$٥ \ ٢ - ٣ \ \varepsilon = I \ \Lambda$$

$$7 \ . \ ٥ - \varepsilon \ . \ ٧ = I \ ٩ \ \Lambda$$

$$\Lambda \ ٧ - ٣ \ . = ٥ \ ٧$$

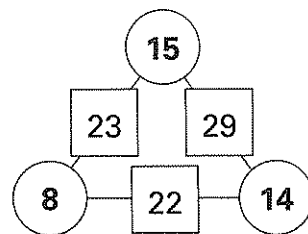
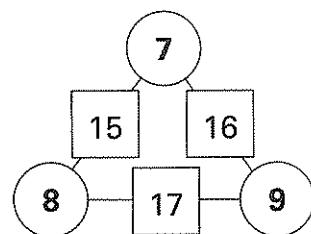
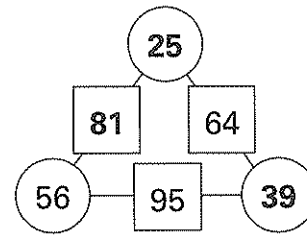
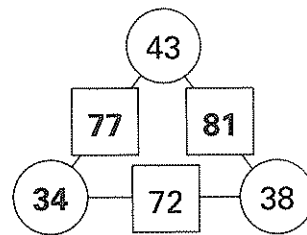
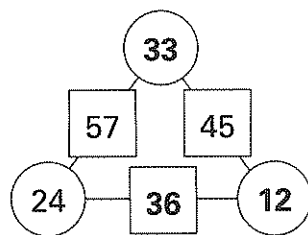
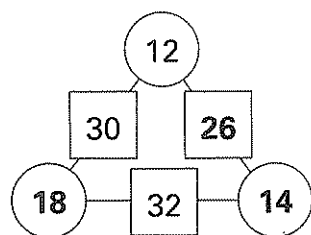
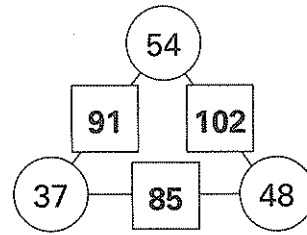
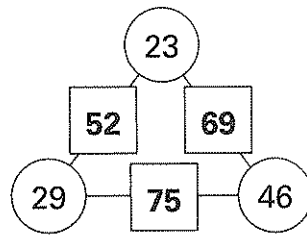
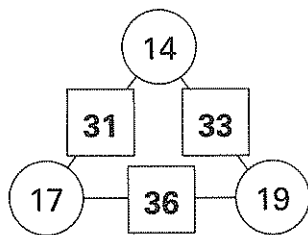
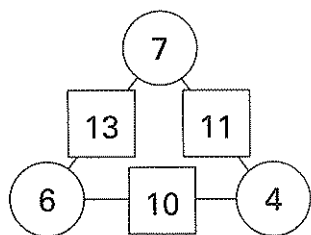
$$٩ \ ٧ - I \ \Lambda = ٧ \ ٩$$

$$\Lambda \ ٢ \ . - ٥ \ 7 \ ٩ = ٢ \ ٥ \ I$$

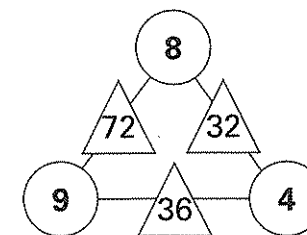
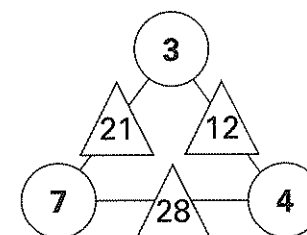
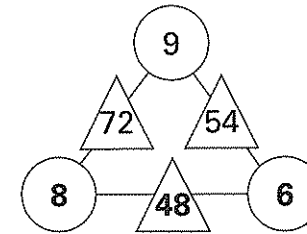
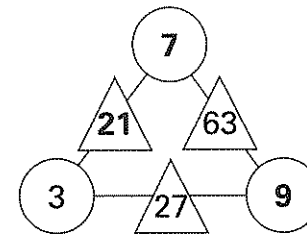
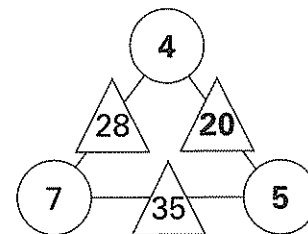
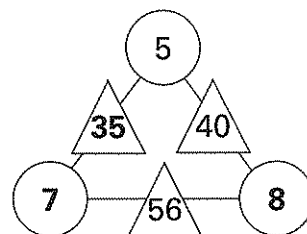
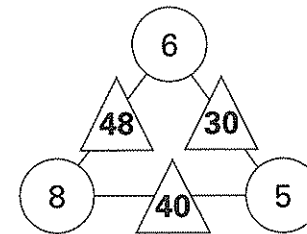
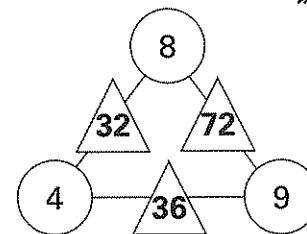
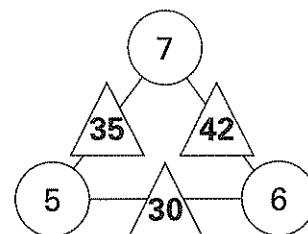
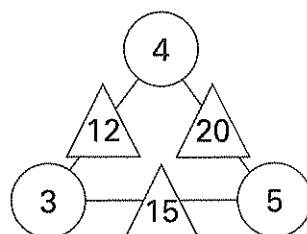
Maak zelf een paar keersommen in het Arabisch.

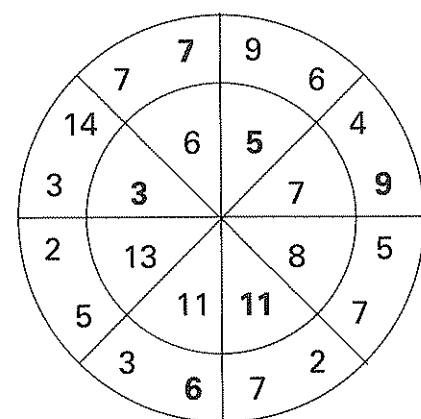
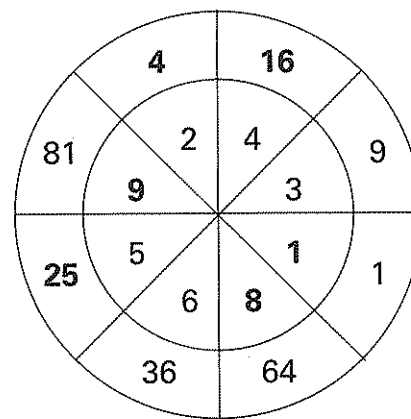
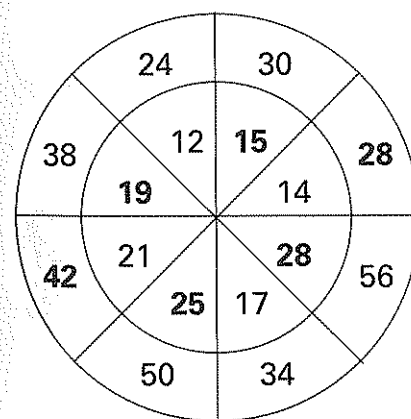
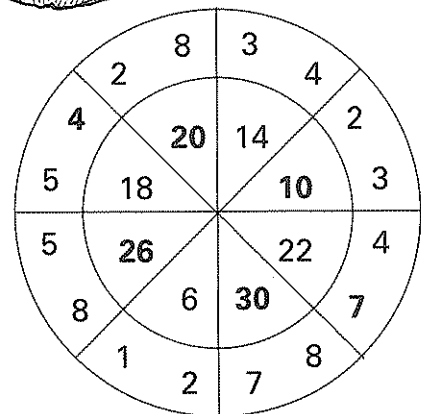
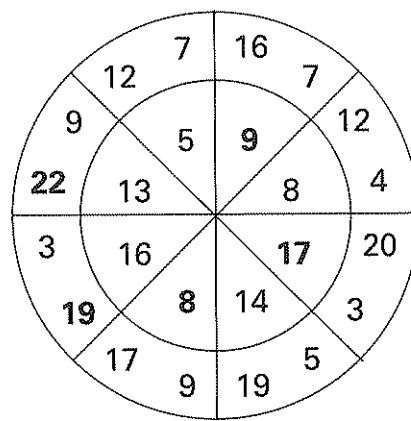
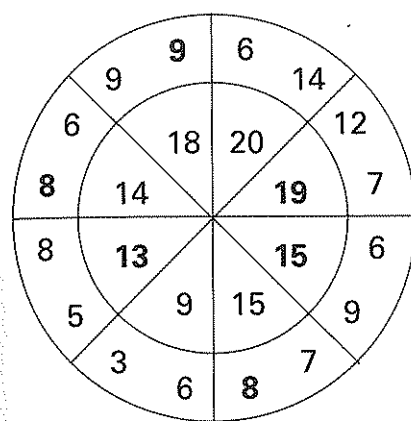
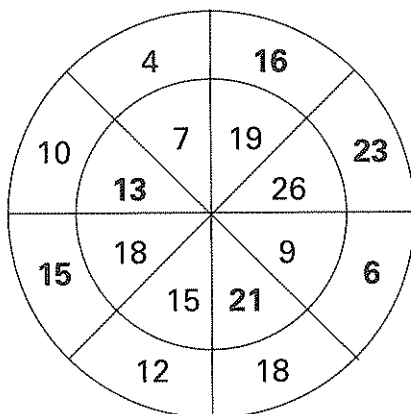
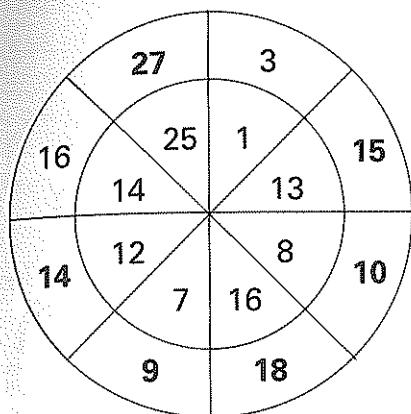
Kijk goed naar de getallen die ingevuld zijn.
Zet daarna het juiste getal in elk leeg vakje.

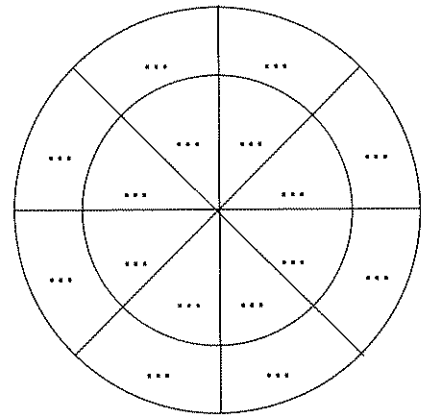
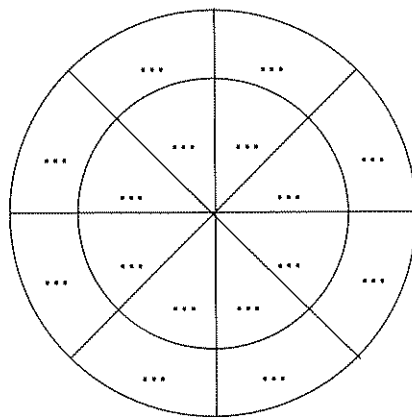
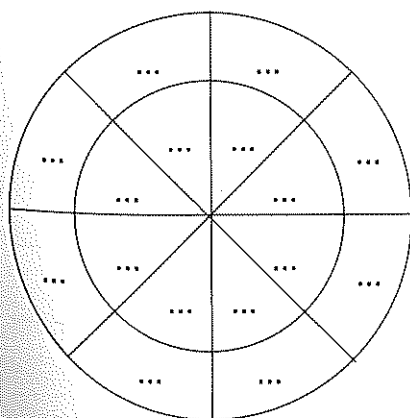
Let op, deze zijn anders!

Zet op elke stip het juiste getal.
Kijk goed, er zijn er steeds 2 voorgedaan.

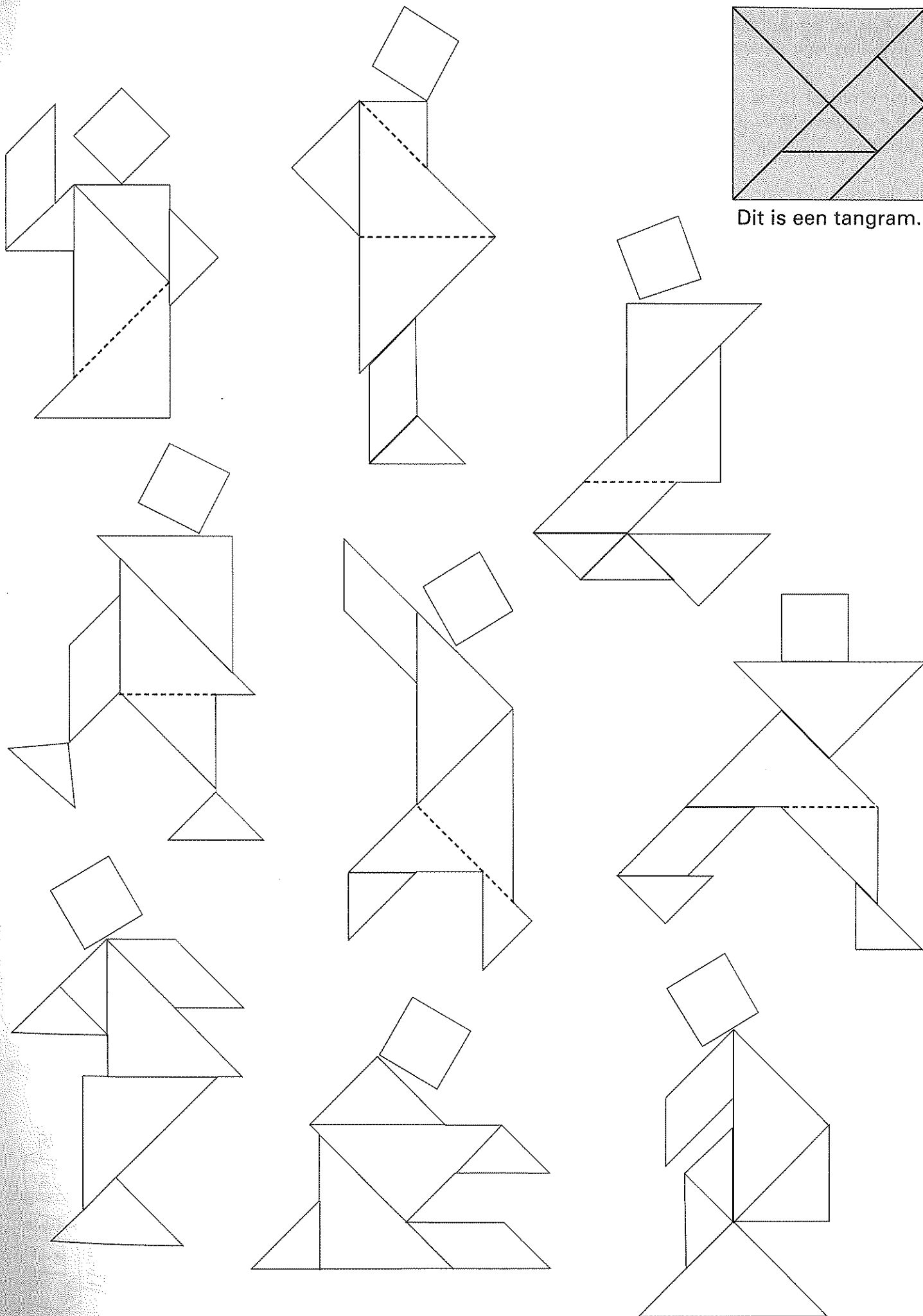

Maak zelf nog een paar getallen wielen.

- 1 René zit op tennisles. Hij heeft elke week een half uur les.
Per jaar krijgt hij 40 lessen. Dat kost 160 euro per jaar.
Mark heeft elke week 1 uur les. Dat kost elke week **8** euro.
- 2 "Uw dagblad, 4 weken voor € 6,-."
Hoeveel kost dat per krant? € **0,25**.
- 3 Monica en Janet hebben samen 60 flippo's. Janet heeft er twee keer zoveel als Monica.
Hoeveel flippo's heeft Monica? **20**.
- 4 Serdar koopt 4 blikjes cola. Van zijn 3 euro krijgt hij € 0,60 terug.
De cola kost per blikje € **0,60**.
- 5 De supermarkt De Prijsbreker is maandag t/m vrijdag open van 8.00 uur tot 20.00 uur en zaterdag van 8.00 uur tot 18.00 uur.
Hoeveel uur per week is De Prijsbreker open? **70 uur**.
- 6 Erik gaat samen met zijn vader een middagje fietsen.
Ze vertrekken om 1 uur 's middags en zijn om 6 uur weer thuis.
Per uur fietsen ze ongeveer 20 kilometer. Elk uur rusten ze ongeveer een kwartiertje uit. Hoelang was hun fietstocht?
75 kilometer.
- 7 Je hebt € 10,- Daarvoor wil je 8 ijsjes kopen voor je vrienden.
Hoe duur mag 1 ijsje dan zijn? € **1,25**.
- 8 Drie getallen zijn samen 133. Het eerste getal is 2 x zoveel als het tweede. Het tweede getal is 2 x zoveel als het derde.
Welke getallen zijn dit? **19, 38, 76**.
- 9 Anica, Laurens en Itar zoeken mooie schelpen op het strand.
Anica vindt er 30, Laurens 18 en Itar 12. We zullen ze eerlijk delen, spreken ze af. Hoeveel schelpen krijgt ieder? **20**.
- 10 Bedenk zelf een verhaaltjes som. Laat iemand anders hem uitrekenen.

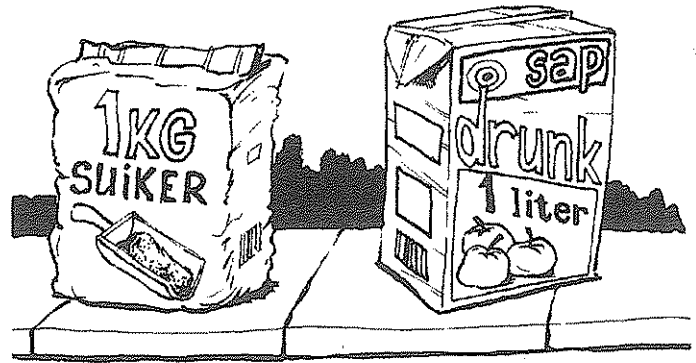

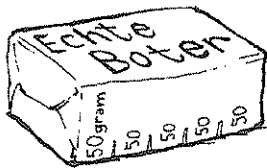
1 pak suiker weegt 1 kg (kilogram).
1 kg is hetzelfde als 1000 gram.

In 1 pak sap zit 1 liter.
1 liter is evenveel als 10 dl
(deciliter).

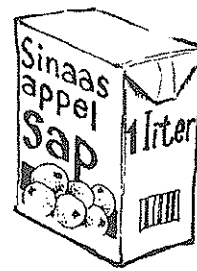
1 kg = 1000 gram
1 liter = 1000 ml
1 liter = 10 dl
1 dl = 100 ml

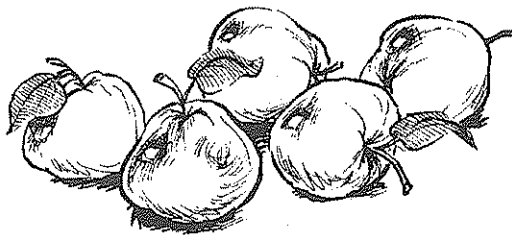
Vul in:

Een pakje boter
weegt 250 gram
Voor een kilo heb je
4 pakjes nodig.

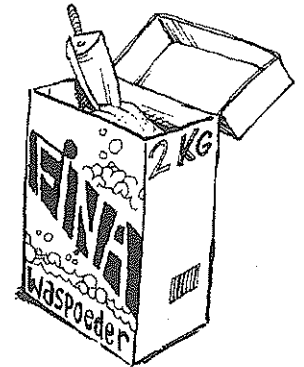
In een pak sinaasappelsap
zit 1 liter.
Een pak sap weegt
ongeveer 1 kg.

In een zak met 1 kg appels zitten 5 appels.
1 appel weegt ± 200 gram.

Een pak waspoeder van
2 kg kost € 6,-.
Per wasbeurt heb je
100 gram poeder nodig.
Hoeveel kost het poeder
van een wasbeurt?

€ 0,30

Welke drop is het goedkoopst? **boerderijdrop.**
Hoeveel scheelt dat per kilo? € 1,90.

Janet is jarig.
Er komen 7 kinderen
op haar feestje.
Iedereen drinkt
2 glazen cola.
In een glas gaat
2 dl. cola.
In een fles zit 1 1/2 liter.
Hoeveel flessen cola
heeft Janet nodig?

2 flessen.

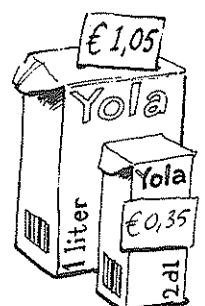
In een fles zit 7 dl
shampoo.
Per wasbeurt heb je
20 ml shampoo nodig.
Hoeveel kost dat per
wasbeurt?

€ 0,05.

Vul in:

2 dl	4 dl	6 dl	8 dl	1 liter
€ 0,21	€ 0,42	€ 0,63	€ 0,84	€ 1,05
€ 0,35	€ 0,70	€ 1,05	€ 1,40	€ 1,75

Per liter is Yola groot € 0,70 voordeliger.

Vijf getallen op een rij.
Welk getal hoort er niet bij?
Streep dat getal door.
Schrijf eronder waarom de andere
4 getallen wel bij elkaar horen.

Een voorbeeld:

73 ~~86~~ 46 55 28

De beide cijfers zijn steeds samen 10:
 $73 \rightarrow 7 + 3 = 10$ $46 \rightarrow 4 + 6 = 10$

20 35 ~~64~~ 15 50

Alle getallen zijn deelbaar door 5.

22 34 16 52 ~~41~~

Het zijn even getallen

27 15 30 ~~17~~ 21

Alle getallen zijn deelbaar door 3.

40 31 22 ~~86~~ 13

Beide cijfers van elk getal zijn samen 4.

~~76~~ 42 84 63 21

Alle getallen zijn deelbaar door 7 en 21.

38 ~~54~~ 63 13 32

In elk getal zit een 3.

21 76 54 ~~41~~ 98

Het eerste cijfer is meer dan het tweede:
 $21 \rightarrow 2$ is meer dan 1, $76 \rightarrow 7$ is meer dan 6.

~~26~~ 44 33 88 55

Beide cijfers van elk getal zijn gelijk.

23 ~~46~~ 67 34 89

Het tweede cijfer van elk getal is 1 meer dan het eerste

82 37 19 ~~74~~ 46

Beide cijfers van elk getal zijn samen 10.

20 60 40 ~~75~~ 70

Elk getal is deelbaar door 10.

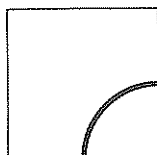
81 36 ~~81~~ 63 18

Elk getal is deelbaar door 9.

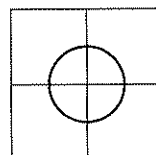
78 ~~57~~ 72 75 79

Elk getal begint met een 7.

Bedenk zelf nog een paar rijen. Laat een ander opzoeken welk getal er niet bij hoort.

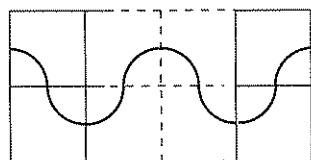

Dit is een patroonkaartje.
Je kunt er mooie figuren mee leggen. Kijk zo:

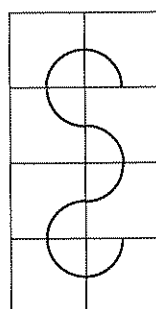

4 kaartjes.

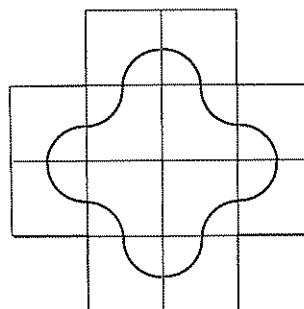
Hoeveel kaartjes heb je nodig om de volgende figuren te maken?
Teken de kaartjes.

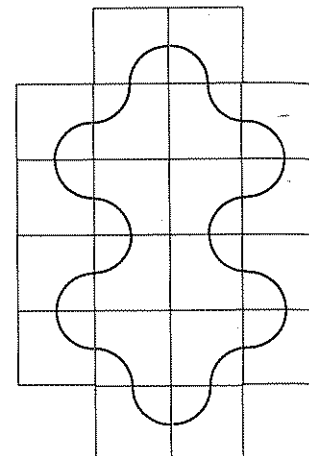
8 kaartjes.

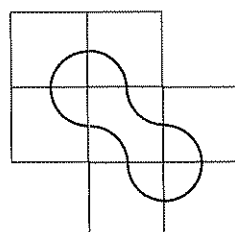
8 kaartjes.

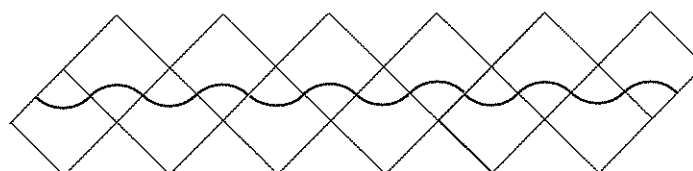
12 kaartjes.

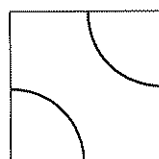
20 kaartjes.

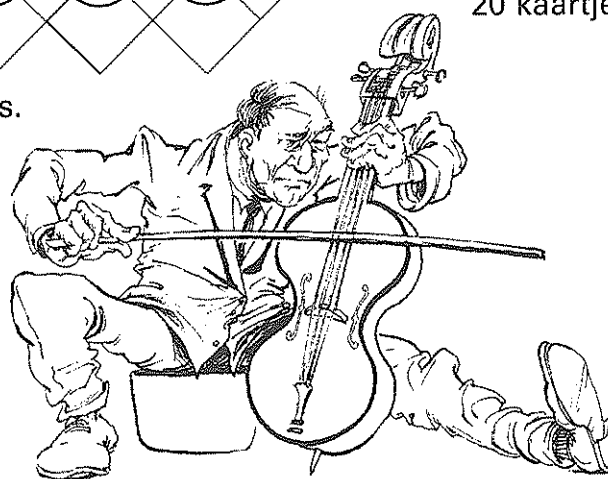
7 kaartjes.

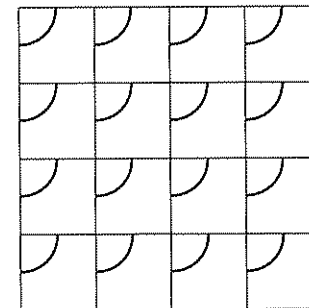
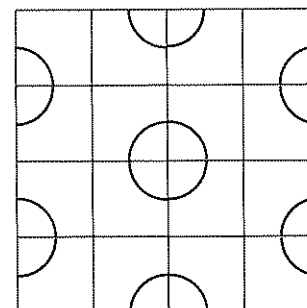
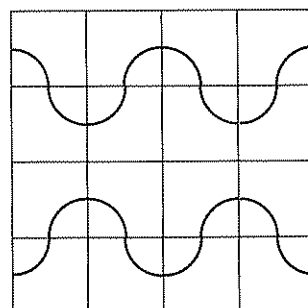
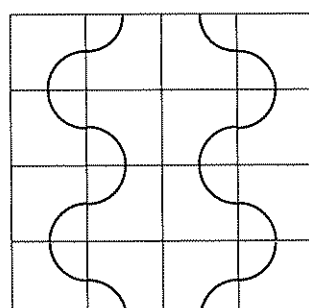
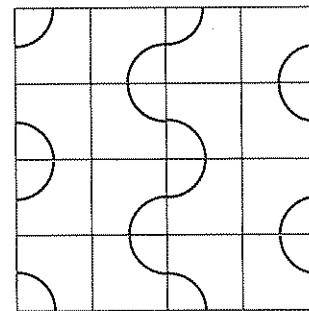
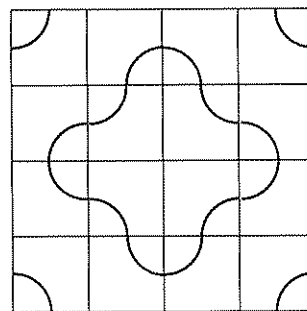
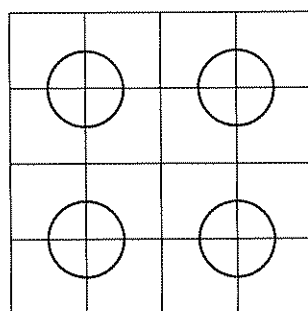
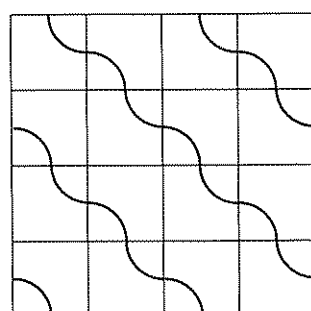
12 kaartjes.

Bij een van deze figuren heb je
nog een ander kaartje nodig.
Hoe ziet dat kaartje eruit?

Maak nu 8 verschillende patronen
met het eerste kaartje.
Let op! Er zijn geen witte kaartjes.

Er zijn nog meer mogelijkheden.

Als je ook het tweede kaartje gebruikt, kun je op een los blad nog andere patronen maken.

PLUSTAAK REKENEN is een serie werkboekjes met verrijkingsstof voor groep 3 tot en met 8. Werkboek 3/4 is bestemd voor groep 3 en de eerste helft van groep 4, werkboek 4/5 voor groep 4 en de eerste helft van groep 5, etcetera.

De werkboekjes zijn als aanvulling en verrijking te gebruiken naast iedere methode. Zoals de naam aangeeft is de serie bedoeld voor kinderen die voor dit vakgebied wat meer aan kunnen. Welke kinderen dit zijn kunt u, behalve op basis van uw eigen inschatting, bepalen met behulp van de toetsen uit de methode en de gestandaardiseerde toetsen. Landelijk gezien zijn dit de kinderen die volgens de CITO-toetsen tot de 10 à 25 % beste leerlingen behoren.

Het zijn juist deze kinderen die veelal eerder met hun werk klaar zijn dan de anderen. Ze maken ook weinig fouten. De reguliere leerstof bevat voor hen weinig uitdaging. Ze behoeven zich veelal niet echt in te spannen.

Met PLUSTAAK REKENEN hebben deze kinderen elke week een eigen extra taak. Deze taken zijn best pittig. Ze zullen zich er echt voor moeten inspannen. Maar het is juist de bedoeling dat ze er zelfstandig uit proberen te komen. Wel hebben ze soms even een zetje nodig om op gang te komen. En als ze bij het maken van de opdrachten eens tegen hun eigen grenzen oplopen en fouten maken, kan dat zeker geen kwaad. Juist van hun fouten kunnen deze kinderen het nodige leren.

Het is ook mogelijk de kinderen gezamenlijk aan bepaalde opdrachten te laten werken. Met name bij opdrachten waar ze in eerste instantie zelf niet uitkomen biedt samenwerking extra mogelijkheden.

Het is niet noodzakelijk vast te houden aan de volgorde van de taken zoals ze in het boekje staan. Hoewel de eerste taken gemakkelijker zijn dan de laatste, is de moeilijkheid van een taak mede afhankelijk van de methode die gebruikt wordt. U kunt daarom afwijken van de volgorde van de taken. U kunt dit ook aan de kinderen zelf overlaten. Als ze een taak erg moeilijk vinden, kunnen ze deze tot later in het jaar bewaren.

Op het werkoverzicht achterop het werkboekje kunnen de kinderen bijhouden aan welke taak ze bezig zijn. U kunt hierop ook zelf aangeven welke taken de kinderen moeten maken en de taken die klaar zijn aftekenen of met een beloningsstickertje afplakken.

Elke pagina kent een opbouw naar niveau. De laatste opdrachten van elke pagina zijn het moeilijkst. Laat de kinderen het maar proberen, individueel of samen. Als ze er niet uitkomen kunnen ze eventueel de moeilijkste opdrachten later in het jaar nog eens proberen.

Met behulp van het antwoordenboek kunnen de kinderen hun taken zelf nakijken. Hoewel PLUSTAAK REKENEN door de kinderen geheel zelfstandig is door te werken, raden wij u aan hun vorderingen toch goed te volgen. Het zal voor de kinderen een extra stimulans zijn om zich in te spannen deze opdrachten met een betrekkelijk hoge moeilijkheidsgraad goed te maken.

PLUSTAAK REKENEN biedt u de mogelijkheid om ook eens extra aandacht te besteden aan deze groep kinderen. De meeste opgaven lenen zich uitstekend voor overleg, discussie en uitwisseling van ideeën. Dit maakt het mogelijk en zinvol om kinderen samen aan een taak te laten werken, of de antwoorden met elkaar te laten vergelijken. Dit biedt tevens diverse aanknopingspunten om het werk met de kinderen te bespreken, wat het leereffect zeker ten goede zal komen.

In zo'n gezamenlijke bespreking kunt u verder op het gemaakte werk ingaan.

- Laat de kinderen vertellen hoe ze een opdracht aangepakt hebben.
- Zijn er nog andere oplossingswijzen?
- Laat verschillende oplossingswijzen met elkaar vergelijken. Welke is het handigst? Waarom?
- Ga verder in op de context. Waarvoor zou je dit soort opdrachten kunnen gebruiken?

We wensen u en uw leerlingen veel plezier met het gebruik van PLUSTAAK REKENEN.

ISBN 90 5300 006 2
1106

DELUBAS